

Naročnina mesečno 25 Din, za tuzemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za tuzemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Narod je govoril

Zelo živahni dnevi so za nami. Zadnja nedelja bo velik mejnik v razvoju naših domačih razmer, imela bo pa močen vpliv tudi na naš položaj v državi.

Že celo leto se prav za prav vrstijo občinske volitve, na nobeno nedeljo pa jih ni bilo toliko kakor pred večeršnjim. Zato so vsi, ki zasledujejo naše javno življenje, obrnili vso pozornost in tudi vse delo prav na to nedeljo. In danes imamo kaj videti! Obzorje se je razčistilo in sedaj vemo, kako stvari stoje, koliko jih je za mirno, trezno in nič izživajočo politiko sedanje vlade, v kateri Slovence zastopa dr. Anton Korošec, koliko pa jih je proti njej, ker hočejo nekaj drugega. Se to vemo, koliko jih omahuje in celo ob takem velikem ljudskem plebiscitu ne vedo, kako naj bi rekli in ostanejo doma. Nejasnosti in mraka ni več, tudi zaskrbljenosti na eni in upanja na drugi strani ni več. Ljudska sodba je padla, 97.276 mož je sodilo in 70.820 jih je razsodilo, da odobravlajo dosedanje delo svojih voditeljev in sedanjih krmarjev države, na drugi strani jih je pa ostalo 19.307, ki pa nimajo enotne sodbe ne o politiki, ne o gospodarstvu, niti o narodu ne, ker so zneženi z vseh vetrov od skrajne leve do skrajne desnice in se pomnoženi z nemurji in so se združili samo za eno nedeljo. Se nikdar nismo bili v političnem boju tako prepričani samemu sebi, navezani samo na lastne vrste. Zato je izid neodelskega ljudskega plebiscita toliko pomembnejši. Pokazali smo, da smo tudi sami kos združenim nasprotnikom vseh vrst in da naših množic še nihče ni mogel zbežati in razkropiti. Naj sklepajo še bolj nenaravna prijateljstva, naj se vežejo, da imajo že drug z drugim vse zvezane roke, nam so le — seveda proti svoji volji in nakanam — koristno bodrilo, da nas zavest lastne premoči ne bi uspavala. Delovali so z vsemi močmi, z obema rokama so se poslužili svobode, še komunistov, ki javno nimajo svoje stranke, ni nihče zasledoval po njihovih skrivnicah, in s tem nas opominjali, da moramo varovati, kar imamo. Tudi mi nismo stali križem rok, saj smo videli, da naše množice tudi ob tej priliki srbijo z vseh strani in da jim zapeljevo obljublja lagodno življenje v divjem zakonu. Videli smo, da se moramo spustiti v boj — in smo šli. Zato je bila volivna borba huda in neizprosna, vsi smo se zavedali, da je zmaga samo ena in da bo tisti, ki ne zmaga, brezobzirno poražen za nekaj let in da bo potem nekje ob strani željno pričakoval nove prilike, da zopet poizkusi svojo srečo. In uspeh ni izostal. Kdo je iz tega boja prišel okrepljen? Kdo je v nedeljo dobil zaupnico? Dr. Korošec ali dr. Kramer — si licet parva componere magnis — ali dr. Vekoslav Kukovec ali Stane Vidmar ali Hodjera ali tudi dr. Maček — ki mu na Hrvatskem vsako zaupnico iz srca privoščimo —? Samo naše vrste so se okrepile in samo dr. Korošec je slovenski narod izbral zaupnico, vsem drugim »voditeljem« je prepustil samo vlogo potrebnih kritikov, ako bodo svoj posel znali dostojno opravljati. Mi smo narod in kdor je proti nam, ni z narodom — taka je skupna beseda predvečernjih in vseh dosedanjih občinskih volitev o naših domačih razmerah.

Vsi vemo, da bo ta beseda našla svoj odmev tudi po državi. Nihče, ki hoče upoštevati slovenski narod kot bistven sestavni del države, ne bo mogel mimo nas. Večkrat smo bili že priče političnih smeri, ki so stremele za svojimi nerodnimi cilji brez nas in celo ostro proti nam. Občinske volitve dovolj glasno govore, da je bilo to napak. Kdor nas ne upošteva, ne upošteva enega naroda, ki tvori državo in zato ne more reči, da je državotvoren. V mesecih sedanje vlade se je menda že dovolj jasno pokazalo, kolikšnega pomena je njena roka za državo. In slovenski narod je ob občinskih volitvah tel vladil prav dal, ko je izmed 300 občin v 264 postavil za župane može njenega zaupanja in njene smeri. Kdo je torej bolj važen za državo: narod ali njegovi kritiki, ki so si pridobili samo 36 županov? Kdor govori, da hoče državo urediti in voditi ob sodelovanju slovenskega naroda, mora z nami sodelovati ali pa mora priznati, da sodeluje samo z našimi kritiki. To je pa druga beseda, ki so jo te volitve zapisale v zgodovino.

Ta veliki uspeh na domačem in na državnem polju je slovenskemu narodu priborila njegova mladina, kakor je tudi res, da so tudi kritiki po mladini dobili to, kar so dobili. Mladina je nosila levji del vsega bremena volivne organizacije, zato je tudi s stališča mladine izid jasno izpričevalo, kam se je nagnila. Z veseljem moramo ugotoviti, da je ostala zvesta svojemu narodu, čeprav so krilatice nasprotnikov nalašč za njo prikrojene. V dneh volivnih priprav in tudi na dan volitev je imela mladina v vseh naših krajih prvo besedo in je nekako ustvarila to veselo ozračje, ki ga je proglasitev izida skoro povsod potrdila, da je bilo upravičeno.

Največja vrednost tega ljudskega glasovanja pa je v tem, da je bilo izvedeno v popolni svobodi. Tudi najstrožji sodnik v vseh dosedanjih občinah, ki so si izbrale nove župane, ne bo mogel najti zastopnika kakršnekoli liste, ki bi moral svoje glasove šteti na ližol ali na jagode rožnega venca, kakor so naši možje še pred tremi leti morali šteti svoje prišaste. Tudi se nihče ne bo mogel oglašati, ki bi mogel dokazati, da ga je volivna komisija sredi volitev ali ob računanju glasov odstranila z volišča. Vsi so sedeli za mizami in šteli in pisali. Komisija za eno mizo, zastopniki list za drugo. Volilci pa so prihajali, ponosno glasovali in odhajali. Razlika med letošnjimi volitvami in volitvami zadnjih let je tako očitna, da je menda nihče ne bo skušal prikriti. Tuintam so volilci v veseli šali sami povedali, kako globoko to razliko čutijo. »Sedaj vsaj vedo, ali ima ž. strešico, ali ne.« so govorili tisti, ki so pri kakih volitvah imeli težave zaradi svojega imena, »sedaj se pa ni treba držati za podboje vrat, da te ne bi pred glasovanjem vrgli na cestov,« so govorili drugi, ki jih je kdaj komisija odgnala, še preden so povedali, za koga glasujejo. Ta odhiti, ki je pod sedanjo vladno nastopil in ki je čimdalje prostodušnejši in iskrenjši, ni

Rim razlaga berlinski sporazum:

„Rešite Evropo...!“ - novo geslo italijansko nemške „svete zveze“ proti boljševizmu

Rim, 26. okt. b. Italijanski zunanji minister Ciano se je včeraj vrnil iz Berlina v Rim. Predsednik vlade Mussolini, ki je odpotoval iz Bologne v Forlì, je prekinil svojo turnejo po severni Italiji in se vrnil s trimotornim letalom v Rim. Takoj po svojem prihodu je odšel v beneško palačo, kjer je sprejel zunanjega ministra grofa Ciana, ki mu je podal podrobno poročilo o rezultatu svoje misije v Berlinu in Berchtesgaden. Italijanski tisk komentira te rezultate zelo previdno, saj je tudi sam grof Ciano bil zelo previden v svoji izjavi, ki jo je dal pred odhodom iz Münchena časnikarjem. Italijansko-nemško sodelovanje ni jasno precizirano in se bo razvoj dogodka prepustil času, da to sodelovanje točno določi in mu da smernice. Akcija nemške in italijanske vlade bo predvsem usmerjena zaščiti evropske civilizacije pred razdiralnimi pokreti, ki ogrožajo to civilizacijo.

Rimski glasovi o „sveti zvezi“

Rim, 26. oktobra. b. Čeravno je uradno poročilo o uspehih nemško-italijanskih razgovorov v Berlinu silno medlo in hladno, je italijanski tisk tem bolj brbljav in širokopotežno razlaga dosežene uspehe in koristi, ki jih bo Italija vlekla iz doseženega sporazuma.

Sporazuma o čem? Italijanski tisk kakor tudi osebnosti iz zunanjega in propagandnega ministrstva, z zadovoljstvom poudarjajo, da sta se Italija in Nemčija sporazumeli na skupno protiboljševsko fronto in da je to osnova vsega sporazuma, na katerem so potem zgrajeni drugi sporazumi in sporazumčki o politiki Italije in Nemčije v pogledu Španije, lokarnske pogodbe, Podonavja itd. V Rimu priznavajo, da je sedaj tako rekoč konec italijansko-sovjetske prijateljske zveze, ki je obstajala celih 12 let, saj je bila med veseličami Italija prva, ki je leta 1924 priznala sovjetsko Rusijo.

Razume se, da niti za Nemčijo, še manj pa za Italijo veljajo kakšni ideološki razlogi ali samo ideološki razlogi. Italija in Nemčija pričakuje mnogo bolj političnih koristi iz tega. Italija je na primer priznala, da je sovjetsko vmešavanje v špansko državljansko vojno direktna nevarnost za sredozemsko ravnovesje sil in še posebej za veljavo Italije v Sredozemlju. Zmaga komunizma v Španiji bi ojačila komunizem v Franciji in tudi po drugih državah Evrope. Lahko bi se zgodilo, da bi politični komunizem Italijo prijel v svoje klešče, ako se ustoliči v Španiji, kol se je ustoličil že v Turčiji na Dardanelah. Če bi se komunizmu posrečilo, da politično obkroži Italijo, bi nastopila tudi nevarnost za italijanski fašizem. K angleški nevarnosti v Sredozemlju bi naenkrat prišla še politično-komunistična, to je sovjetska nevarnost.

Po vsem, kar se v Rimu govori in piše, ta skupna italijansko-nemška politična borba proti komunizmu ali bolj rečeno proti sovjetskemu imperijalizmu v Evropi pa seveda ne bo ostala samo na papirju, marveč bo poslala, kot vse, česar se je fašizem lotil v Italiji in narodni socializem v Nemčiji, stodoletna, kot lukaj pravijo, totalitarna, kot pišejo listi. Borba bo zavzela velik obseg, Italija in Nemčija hočeta Rusijo oboriti prav z njenim orožjem.

Razume se, da bosta Italija in Nemčija v prvem redu preprečili ustanovitve rdečih katalonske sovjetske republike. V Španiji je treba komunizem iztrebiti do zadnjih korenin, češ, sicer se lahko pripeti, da zraste po nekoliko letih na vročih španskih

lelih zopet ista nevarna rastlina. Italija in Nemčija sta sigurni zmage generala Franca v Madridu. Zato bosta posvetili sedaj vso svojo skupno pozornost razvoju dogodkov v Barceloni.

Kakšne posledice naj ima po mnenju rimskega javnega mnenja skupna italijansko-nemška borba proti komunizmu. V Rimu so prepričani, da bo imelo italijansko protiboljševsko stališče velike posledice v evropski politiki. V Italiji celo pričakujejo, da si bo marsikatera država, ki je dosedaj stala daleč od Italije, iskala zblizanja z Italijo ravno zaradi protikomunističnega boja. Če se boju ne bo pridružila, pa bo vsaj z njim, lo se pravi tudi z Italijo, simpatizirala. V Rimu grede celo tako daleč, da pravijo, da sta Italija in Nemčija sedaj, ko sta se združili v boju proti komunizmu, ustvarili neko »sveto zvezo«, ki je na las podobna »sveti zvezi« (»Sveti Alijansi«), ki je bila v Evropi ustanovljena takoj po napoleonskih vojnah pred sto leti. Ta prva »sveta zveza« je predstavljala združitev vseh monarhističnih veselil, da ohranijo

»red in mir« v Evropi, to se pravi, da zatrcjo vsako gibanje, ki bi ogrožalo njihov obstoj. — Druga naj bi bila »zveza reda proti kaosu«.

Po Rimu se v vznešenih besedah govori o novi »ideološki zvezi«, ki se je ustanovila na obronkih »zaslarele in preperle Zveze narodov«. Ta nova zveza je protiboljševska. Tudi geslo so novi zavezniki že izdali. Glasi se: »Rešimo Evropo.« Kdaj ga bodo javno izrekli, se tukaj še ne ve. Zdi se pa, da protiboljševski boj, do sedaj bolj stvar nemškega narodnega socializma, postaja mednarodni.

Pariški »Temps«, ki o tem razpoloženju na dolgo poroča, pravi na koncu, da ima Rim — Večno mesto, s svojimi duhovnimi silami mnogo več predpogojev, da postane duhovno izhodišče protiboljševske borbe po vsem svetu, kot pa pusta prestolnica narodnega socializma. Razume se, da bo tudi italijansko-nemški politični sporazum o protiboljševski borbi ostal prazen, ako ne bo dobil zaslombe pri drugih mednarodnih činiteljih.

Uspehi kard. Pacellija v Ameriki

Pred papeževo okrožnico o svetovnem boju proti boljševizmu

Vatikansko mesto, 26. oktobra. b. V vatikanskih krogih izražajo veliko zadovoljnost nad uspehi, ki jih je državni tajnik sv. stolice kardinal Pacelli dosegel na svojem potovanju v Zedinjenih državah Severne Amerike.

Obiskal je skoraj vse nadškofijske sedeže ter se je mogel prepričati, da je cerkveno življenje ameriških katoličanov lepo urejeno in da razumovanje za katoliško Cerkev in njen čisti nauk v širokih plasteh naroda vedno bolj raste. Opazil je duhovno zblizanje med katoličani in drugimi verostopci na vseh področjih kulturnega udejstvovanja, ne da bi Cerkev kaj na svojem verskem življenju izgubila.

Kardinal je imel mnogo važnih razgovorov z vodilnimi državniki, znanstveniki in duhovniki metodističnih verskih občin. Imel je priložnost, da marsikatero predsedo sam poravnava. Na vodilnih mestih je dosegel povsodi, da je katoliška Cerkev dobila zaslužen ugled in spoštovanje. To sodelovanje bo v kratkem dobilo izraza v nekaterih od-

redbah pokrajinskih in krajevnih oblasti posebno kar se tiče skupne borbe proti boljševizmu. V New Yorku je bila ustanovljena katoliška šolska občina, v katero se je takoj prve dni vpisalo že 94.000 otrok.

Sveti oče čaka na povratek državnega tajnika, ker bo njegove izkušnje iz Amerike porabil za organizacijo svetovne borbe proti boljševizmu in za nova navodila za delovanje Katoliške akcije. Kardinalove izkušnje bodo brez dvoma uporabljene pri sestavi nove papeževe apostolske okrožnice o potrebi borbe za vero. Kardinal je s svojimi razgovori v Washingtonu in v Baltimore lepo uredil nekatere nevspečnosti, ki so nastale v zvezi z apostolskim delovanjem p. Coughlina, znanega radiopridigarja, ki ima vsak teden vsaj 60 milijonov poslušalcev. Father Coughlin bo svoje delovanje nadaljeval, samo v nekoliko bolj zmerni obliki. Kardinal Pacelli se vrne v Evropo v začetku novembra.

Ozadja državljanske vojne v Španiji

Italiji dišijo Baleari

Zürich, 26. oktobra. b. Tukajšnji listi italijanskih protifašistov, kakor tudi organi italijanskih emigrantov »Justitia et Libertas«, ki izhaja v Parizu, objavljajo podatke o akciji Italije v Španiji, zlasti pa na nekaterih Balearskih otokih. V zvezi s tem trdi ta list: Znan je sporazum, ki ga je sklenil Mussolini svoječasno s španskim diktatorjem Primo de Rivero. Po tem sporazumu je bila predvidena skupna italijansko-španska akcija na Balearskih otokih, ki je imela namen, da se v primeru kakšnih ovir na Sredozemskem morju preseka zveza Francije z njenimi kolonijalnimi posestvi v severni Afriki. Čeprav je od tedaj poteklo že mnogo časa in se je mednarodni položaj precej spremenil, pa

vendar italijanski generalni štab ni pozabil te zadeve, kajti v zadnjem času je Italija pričela aktivno sodelovati s španskimi nacionalisti na Balearskih otokih, ki pomeni danes kot zelo važna točka fašizma. To italijansko delovanje ima predvsem namen, da zagotovi premoč Italije v zapadnem delu Sredozemskega morja.

Italijanski letalski minister in šef italijanskega letalstva general Valle je prišel pred dvema meseci osebno na Balearske otoke ter je dal tam na razpolago generalu Francu del italijanskega vojnega letalstva. Nekaj teh letal je pri poletu v Alžir padlo v morje, nekaj pa se jih je moralo spustiti v francoskem Maroku. Italijanski letalski častniki in vojniki, ki so prišli na Balears s temi letali, so se stavili na razpolago generalu Francu.

Po tej prvi strateški ekskurzi v Balears so kmalu priletela še druga italijanska letala, ki so bila iz Balearskih otokov poslana v Španijo in stavljena na razpolago generalu Francu. Dne 27. avgusta je na Balearskih otokih v Palmi izkrcala velika italijanska transportna ladja v spremstvu italijanskega rušilca 160 ton vojnega materiala. Danes pa so pred Palmo neprestano pod polno paro dve italijanski križarki, ki kontrolirata vsako ladjo, ki pluje tod mimo.

Od 27. avgusta do 26. oktobra pa je prišlo iz Italije zopet šest velikih trimotornih bombnikov in 20 lovskih aparatov. V začetku meseca septembra je iztovorila italijanska ladja »Mereida« 360 ton vojnega materiala, pretežno topov in strojníc ter zelo veliko bencina. Z eno izmed teh ladij je prišel tudi letalec Corossi v spremstvu nekaterih letalskih tovaršev. Corossia je tedaj odlikoval general Franco v navzočnosti italijanskega grofa Rossa, ki je sedaj vodja italijanskih fašistov na Balearskih otokih, ki jim etvarno gospoduje Italija. Grof Rosi je aktivni italijanski častnik, ki je zavzel z italijanskim vojaškim odredom Balearski otok Ibiza in tam razobesil italijansko zastavo.

Strahovite borbe pri Aranhuezu

Madrid, 26. okt. b. Danes do 14.30 so se vodile strahovite borbe na sektorju Valdemore, ki še trajajo. Najbolj krvavi boji divjajo na vzhodu in na jugu železniške postaje Aranhuez. Bele čete ne nameravajo zavzeti samega Aranhueza, ki je zidan visoko na griču in je neugoden za napadanje. Zavzetje Aranhueza bi zahtevalo preveč

(Nadaljevanje na 2. strani zgoraj)

Schmidt pri Daranyju

Prpriave za dunajsko konferenco italijanske trozveze

Budimpešta, 26. okt. AA. (DNB). Avstrijski državni tajnik v zunanjem ministrstvu Gvido se je danes popoldne pripeljal z letalom na uradni obisk madžarske vlade. V torek ga bo sprejel kraljevski namestnik general Horthy. Današnji razgovori so se začeli okoli poldne; prisostvoval jim je tudi predsednik madžarske vlade Daranyj. Ti razgovori veljajo za nekako pripravo za konferenco, ki jo bodo imeli na Dunaju sredi novembra zastopniki držav rimskega protokola.

velikega pomena samo za ene volitve, da se pokaže prava volja naroda, ampak še mnogo večjega pomena za vzgojo naroda, da spozna svobodo in njeno vrednost, in da bo čimdalje bolj prepričan, da jo je treba iz ljubezni do sebe in iz ljubezni do države same z vsemi silami braniti. Delavci, nameščenci, državni uradniki in vsi odvisni ljudje, ki se prej iz strahu za ljubi kruhek niso upali priti k ljudstvu, ker njihovi predstojniki tega niso pustili, so spoznali, da je sedaj res služba eno, glasovanje pa nekaj čisto drugega in da glasovanje ne bo prav nič vplivalo na mero in kakovost njihovega kruha. Ko so videli, da je umetno zgrajen nasip med njim in ljudstvom padel, so se radovolje približali vsi tisti, ki jih je že od nekdaj srce vlekel k njemu. Le tako si je mogoče razložiti velikanski prepad med številkami, ki

jih je ljudska smer v politiki dosegla pri letošnjih ali pa pri katerihkoli prejšnjih volitvah zadnjih let. Številke, ki so jih dosegli naši nasprotniki, to svobodo le še potrjujejo, saj bi noben ponarejevalec ali nasilnež ne pustil nasprotniku toliko glasov.

Vsi, ki so kakorkoli pripomogli k tako lepi zmagi in k tako dostojanstveni izvedbi volitev, so vredni polnega priznanja. Dokazali so, da so brez pridržka stopili v vrste tistih, ki kujejo nam in državi novo bodočnost. Naše občine so prišle v nove roke, o katerih prav nič ne dvomimo, da jih bodo upravljale po željah in potrebah ljudstva, 264 županov je porok za to. In če je občina osnovna celica države, to je najboljše jamstvo, da bo tudi država prišla do uprave in ureditve, kakršno si želi in kakršno potrebuje ljudstvo.

žrtv v nacionalističnih vrstah in je to glavni vzrok, da ga bodo skušali samo obkoliti. Glavni cilj ofenzive belih čet je, da prekinemo železniško zvezo med Madridom in Alicante.

Ze od sobote sem se bele čete srdito zagnale v dobro utrjene rdeče postojanke. Po hudih letalskih napadih, v katerih so beli zmetali na postojanke rdečih čet nekaj ton težkih bomb, so ostale postojanke tam, kjer so bile poprej. Opaža se ogromna premoč belih letal nad vladnimi. V nedeljo jutraj je sledil splošen napad belih, ki se je pričel s hudim križnim top. ognjem najtežjega kalibra. Pod varstvom težkih bombnikov in lahkih lovskih aparatov, močnega artiljerijskega ognja, metalcev plamena in modernih tankov je sledil napad belih v ogromnih dimenzijah na bojno črto miličnikov severno od mesta z namenom, da prekinemo železniško progo. Poti pričakovanju pa so rdeče čete izdržale strahovit napad in ostale na svojih postojankah kljub težkim izgubam. Vlada pošilja neprestano iz Madrida nove okrepitve, da prepreči preboj fronte na tem mestu.

Ko pa se je pričelo mračiti, so nacionalne čete izvršile še strašnejši napad, v katerem so igrali glavno vlogo metalci plamena ter lahki tanki, ki so hitro uničili napravljene barikade in žične ovire. Tanki so porušili zemljo pred rdečimi rovi, v katerih je ostalo na stotine mrtvih borcev. Končno so bele čete dosegle svoj cilj in prekinile železniško progo v dolžini štirih milj severno od mesta Aranjueza. Po zadnjih vesteh se čuje, da je rdečim četam zopet uspelo zavzeti izgubljene postojanke nazaj. Bitka je še vedno v polnem teku in ni mogoče dobiti pregleda, kdo je v premoči, ker se obe strani borita zelo hrabro.

Pariz, 26. oktobra. b. Na bojišču okrog Madrida ni posebnih sprememb. Bele čete posvečajo največjo skrb talcem v Madridu, ki jih hočejo osvoboditi rdečega pekla. Posredovalno vlogo so prevzelo južno-ameriške države. Trdi se, da bele čete ne nameravajo popolnoma obkoliti Madrida ter pustiti v njem večje število miličnikov, ki bi

potem sprejeli borbo po madridskih ulicah. Akcija belih čet gre predvsem v tem, da se Madridu pustijo en izhod proti morju. Vlade čete so poskušale te dni presekati zvezo belih čet pri Oviedu, toda so bile vržene nazaj. Po vesteh iz Barcelone je tamkaj zletela v zrak neka ruska ladja. Brez dvoma je bil na ladji natovoren eksploziv in drug vojni material, ki ga je nekdo zaradi nepazljivosti zažgal. Nacionalistična letala so dalje metala bombe na strateško važne postojanke rdečih čet.

Pariz, 26. oktobra. c. Zunanje ministristvo odločno demantira vesti, češ da bi bila sovjetska vlada zaprosila francosko vlado, da ji naj dovolijo, da se smejo njene vojne ladje ujetviti v francoskih lukah Sredozemskega morja.

Burgos, 26. oktobra. c. Včeraj in danes so vladne čete poskušale več predorov skozi prve vrste nacionalističnih čet. Vlade čete so posebno poskušale izvršiti predor pri Toledu, Navalcarneru in Naval Marquetu. Vsi poskusi vladnih čet pa so se ponesrečili.

Nacionalistične čete so močno napredovale pri Guadalajari, kjer so zavzele tudi Monte Picaro. Nacionalistična letala so tudi razbila železniški most na progi iz Madrida proti Aranjuezu.

Madrid, 26. oktobra. c. Na cesti iz Aranjueza v Madrid so nacionalisti zajeli tri inozemske časnike, ki so z vladnimi četami opazovali boje na frontah. Dva časnika sta Amerikana, eden pa je Anglež. Vsi trije so zaprosili poveljstvo nacionalističnih čet, da jih naj puste v Madrid, kar pa je bilo odklonjeno. Časnikarji so sicer svobodni, ne smejo pa čez črto nobenih front.

„Tajne“ granate za Španijo

Lyon, 26. oktobra. c. Policija je dosedaj odkrila pet industrijalcev, ki so zapleteni v tajno izdelovanje granat za špansko državljansko vojno. Pri njih so odkrili večjo zalogo granat. V afero je zapleten tudi neki španski industrijalec. Dozdaj je policija zaplenila 140.000 granat, ki so bile namenjene za špansko vlado.

Delavske Jesenice so glasovale s slovenskim ljudstvom

Jesenice, 26. okt.

Rezultat volitev z Jesenic je pričakovala vsa Slovenija. Znano je bilo, da je v tem industrijskem središču takozvana »ljudska fronta« postala v boj vse svoje sile, da si osvoji delavsko mesto Jesenice. V svojo listo je dala kar dva advokata, kar je pripomoglo, da je agitacija razvila tempo z morjem papirja, z avtomobili, s tovornimi vozovi. Edini cilj je gotovo bil ta, da Jesenice ne smejo voliti s slovenskim narodom. Oba gospoda sta bila ves dan na nogah, da bi zvalila delavstvo na svoja pota. Nič ni pomagalo.

Jeseniško prebivalstvo je volilo mirno, kakor vedno, kadar voli samozavestni slovenski narod. Ze od prvih jutranjih ur je prevladovala večina JRZ. Ko je advokatska lista delovnega ljudstva, kot so jo tu nazivali, opazila, da ne more v ospredje, so zopet zabučali avtomobili, da bi privabili skupine. »Advokatsko listot« so podprli poleg marksizma tudi še ubežniki iz tabora bivše SLS in prav ti so se posebno izkazali. Marksistični listi pa ni pomagala nobena gonja pristaveb na volišče, ker so jeseniški meščani in delavci medtem že zopet prišli v vodstvo. Prišli so zato nam prostorniki voziti razne plakate s potvorenimi rezultati. Tudi to ni pomagalo. V večernih urah so stisnili pest in usta ter spravili na volišče vse, kar so mogli. Tudi to ni pomagalo, Jeseničani so hoteli čuvati svojo občino in svoj denar in so prišli na volišče, da ubranijo občino pred eksperimenti »ljudske fronte«. Ko se je slišalo, da utegne proti večeru vendar še zmagati »ljudska

fronta«, so se razjezili celo naši stari borci, ki so volivno borbo zaupali svojim sinovom in prišli napraviti red. Po vroči borbi, ko je marksizem zmanjkalo ljudi in ko so pošli tudi glasovi gdpadnikov bivše SLS, je prenehala napetost z rezultatom:

1. JRZ z nosilec g. Markezem, čista in brez kompromisna 636 glasov.

2. Dr. Stanovnikova lista z dr. Štempiharjem, marksisti in ubežniki iz bivšega tabora SLS 618 glasov.

3. JNS z dr. Rekarjem 479 glasov.

Značilno za jeseniške volitve je tudi to, da so nacionalisti šteli svoje glasove in so morali voditi svojo borbo za jeseniško mestno občino le prištati slovenskega ljudstva, da ni prišla v roke »ljudske fronte«. Tudi to je prav, da bodo računi jasni. Vsak je zbral svoje in rezultat je pokazal, da imajo v največjem slovenskem industrijskem in delavskem mestu tudi sami prištati slovenskega naroda večino. Jeseniškim občanom vsa čast, čast jeseniškemu delovnemu ljudstvu, ki noče zatajiti svojega naroda.

Poparjenost premaganih je velika, saj je morda prvič, da so propadli kar 4 advokati in da je ljudstvo dobilo. Kaj bosta storila gospoda, ki sta organizirala svojo listo in kako bosta dajala odgovor za svoj poraz vsemu aparatu, ki jima je prišel na Jesenice pomagat, še ni gotovo, gotovo pa je, da bo na Jesenicah gospodarila večina, ki jo je izvolilo jeseniško ljudstvo.

Pogreb † dr. Somreka

Šmartno pri Slovenjgradcu, 26. okt.

Danes smo pokopali na farnem pokopališču v Šmartnem pri Slovenjgradcu blagoga profesorja bogoslovja dr. Josipa Somreka. Njegov pogreb je pokazal, kako zelo je bil pokojnik tudi tukaj pri nas priljubljen. Ljudstvo ga je spoštovalo in čislalo kot svojega lastnega dušnega pastirja, saj je zahajal že mnoga leta v Šmartno ter tukaj ob vsaki priložnosti opravljal dušnopastirsko službo. Pogreb je vodil stolni prosti mariborski dr. Maks Vrabec ob asistenci stolnih nkanoikov Janežiča in dr. Osterca. Poleg tega se je zbralo pri pogrebu okrog 60 duhovnih sobratov in nad 40 bogoslovcev in velikanska množica pogrebcev. Med oficijelnimi zastopniki so bili pokojnikovi tovariši profesor bogoslovja dr. Hohmjec, dr. Meško in Držek, ljubljansko univerzo sta zastopala dr. Matija Slavič in dr. Lukman, politično oblast okrajni načelnik dr. Potočnik, škofarstvo sv. Cirila v Mariboru, kjer je bil pokojnik nekaj let kot ravnatelj, pa sedanjí ravnatelj Franc Hrstelj in msgr. Vreček. — Pogreba so se udeležili vsi šolarji šmartinske šole z učiteljskim na čelu.

V cerkvi se je v preteklih besedah poslovo od pokojnika bogoslovni spirital Karo iz Maribora, ob grobu mu je govoril krasne besede v slovo pisatelj in dekan Ksaver Meško. V imenu njegovih učencev pa se mu je zahvalil bogoslovec Volasko. Turobne žalostinke so zapeli bogoslovci iz Maribora in domači pevski zbor.

Občinske volitve v celjskem okraju

Celje, dne 26. oktobra.

V celjskem okraju je bil boj za občine silno napet. Poznavalca razmer rezultat prav nič ne preseneti. Za moč in oblast sta se bili dve struji: prava fronta slovenskega naroda in pa vse drugo, kar je protislavskega in protislavskega. JRZ je zmagnala v šestih občinah: Tudi v Braslovčah, tej skoraj, kakor smo mislili, nepremagljivi liberalni trdnjavi, kjer je naša zmaga nad vse častna, čeprav se je prav za to občino boril takorekoč ves »Jutrovec« štab.

Posebno srdita je bila borba na Gomilskem in je šlo za vsak glas. JRZ je zmagnala z enim glasom večine. Na Gomilskem je volilo prav vse, kar ima volilno pravico, tako da o kakik abstinentci skoraj ni govora.

Skoraj nič manj ni bila srdita volilna borba v Sv. Petru v Sav. dolini, kjer so pravtako nasprotniki uporabili prav vsa sredstva, da bi zmagnali. Pri Sv. Petru se je posebno odlikoval narodni poslanec g. Prekorski, ki je lastnoročno trgal še v nedeljo naše letake.

Izredno lepa in veličastna je naša zmaga v Škofji vasi, rojstni občini aktivnega pohorskega (Prekorski) in aktivnega pofovskega poslanca

Nov odbor Gasilske zveze

Belgrad, 26. oktobra. AA. Z odlokom ministristva za telesno vzgojo se odstavi dosedanja uprava in starišinstvo gasilske zveze kraljevine Jugoslavije, na njuno mesto se pa imenuje:

za starišino zveze dr. Dušan Kastel, poveljnik prostovoljne gasilne čete v Belgradu;

za prvega podstarišino Stanko Zagar, starišina gasilske zajednice savske banovine;

za drugega podstarišino Franc Snoj, poveljnik prostovoljne gasilne čete v Gornji Radgoni;

za glavnega urednika glasila »Zveze« Ljudevit Mušek, podstarišina gasilske zajednice dravske banovine;

za člane uprave: Stojan Bijelić, starišina gasilske zajednice vrbaske banovine; Josip Lenko, član prostovoljne gasilske čete; Milorad Cavdarević, starišina gasilske zajednice moravske banovine; dr. Anton Kodre, član prostovoljne gasilske čete v Ljubljani; inž. Josip Dražić, podstarišina gasilske zajednice zetske banovine; Franc Kramberg, član uprave gasilske zveze Morbar; Steven Marković, prvi podstarišina gasilske župe Belgrad-Zemun-Pančevo; inž. Fabijan Lukas, starišina gasilske zajednice primorske banovine; inž. Borivoje Popović, starišina gasilske zajednice vardarske banovine; Srećko J. Andrašević, starišina gasilske župe Bjelovar; Viktor Vukelić, blaginjak gasilske zajednice savske banovine; Franjo Lončar, tajnik gasilske zajednice savske banovine, in Hamdija Korkut, prvi podstarišina gasilske zajednice drinske banovine. Nova uprava je prevzela funkcije danes 26. t. m.

Dunajska vremenska napoved. Spremenljivo, vetrovno, nalahno naraščanje temperature, kmalu zopet prihod deževnega vremena.

Zagrebska vremenska napoved: Naraščanje oblačnosti, pričakovati je poslabšanje vremena. Toplice

Stojadinović na poti v Ankaru

Belgrad, 26. okt. AA. Danes predpoldne se je odpeljal s simplonskim ekspresom v Ankaru predsednik kralj. vlade in zunanji minister dr. M. Stojadinović z gospo. Z njim potujejo turški poslanik v Belgradu Ali Hajdar, šef kabineta pri predsedstvu vlade dr. Jovan Gašić in šef kabineta zunanjega ministristva dr. Dragan Protić.

Od dr. Stojadinovića so se na postaji poslovali prometni minister dr. Mehmed Spaho, vojni minister general Ljubomir Marić, prosvetni minister Dobrovoje Stošević, trgov. minister Milan Vrbanić, minister brez portfelja dr. Šefkiha Behmen z gospo, ban zetske banovine Ivanšević, romunski poslanik Guranescu, bolgarski poslanik Dečko Karadžov, šef centralnega presbiroja dr. Kosta Luković in višje uradništvo predsedstva vlade in zunanjega ministristva. Ge. dr. Stojadinovićevo so izročili lep šopek cvetlic.

Kakor poročajo danes iz Odrina, sta tja prišla naš poslanik v Ankari Branko Lazarević, direktor turškega zun. ministristva Refik Omir, ki bo pozdravil predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića v imenu predsedništva turške vlade. Turške oblasti pripravljajo dr. Stojadinoviću na bolgarsko-turški meji svečan sprejem.

V Soliji

Sofija, 26. oktobra. AA. Jugoslovanski ministriški predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je na poti v Ankaru potoval skozi Solijo z orijentnim ekspresom danes ob 17.30. Predsedniku dr. M. Stojadinoviću so se peljali naproti do obmejne postaje Dragomana predsednik bolgarske vlade g. Kioseivanov, jugoslovanski poslanik v Soliji, g. Momčilo Jurišić, ravnatelj solijske policije g. Golubov in ravnatelj bolgarskih državnic železnice, g. Kolčev. Na obmejni postaji so dr. Stojadinovića sprejeli in pozdravili tudi poročevalci

bolgarskih listov. Njim je dr. Stojadinović odgovoril na zadana vprašanja.

Kakor vam je znano, se peljem v Ankaru. Na vožnji čez Bolgarijo porabim priložnost, da se pozdravim s svojimi stari prijateljem, vašim ministristkim predsednikom, Kioseivanovim. Ničesar posebnega vam nimam povedati razen tega, da razmerje med Bolgarijo in Jugoslavijo še nikoli ni bilo tako dobro, kakor zdaj, ko je Kioseivanov predsednik bolgarske vlade.

Dr. Stojadinović je nato stopil z g. Kioseivanovim v salonski vagon in oba ministristka predsednika sta tamkaj ostala v razgovoru do Sofije. Na solijski železniški postaji so dr. Stojadinovića in njegovo gospo sprejeli in pozdravili g. Kioseivanova, svetnik jugoslov. poslanstva v Soliji Dragan Bodjevič z osebom poslanstva in gospema poslanikom držav Balkanske zveze in Male antante, dalje minister dvora general Pančev, mnogo bivših ministrov, višje uradništvo zun. ministristva, ravnatelj tiskovnega ravnateljstva Balabanov in poročevalci bolgarskih in tujih listov. Ko je vlak čakal na postaji, sta se predsednika dr. Stojadinović in Kioseivanov pogovarjala v dvorni čakalnici. Gospe Stojadinovićevo sta na postaji izročili ga. Kioseivanova in ga. Ruža Šujić lep šopek cvetlic.

Predsednika vlade dr. Stojadinovića je ob odhodu iz Sofije spremlj do postaje Kostenev jugoslovanski poslanik v Soliji g. Momčilo Jurišić.

Dr. Korošec nadomestuje predsednika vlade

Belgrad, 26. okt. AA. Za bivanja dr. Stojadinovića, predsednika vlade in zunanjega ministra, v tujini, je v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kraljevskih namestnikov imenovan za zastopnika predsednika vlade in zunanjega ministra notranji minister dr. Anton Korošec.

Dve važni resoluciji Kongresa zimskošportne zveze v Ljubljani

Tehnični odsek

Na I kongresu zimskošportnih delavcev kraljevine Jugoslavije, ki se je vršil dne 25. oktobra 1936. v Ljubljani, je bila sprejeta sledeča resolucija, katero predlaga Kongresni odbor JZSS-a upravnemu odboru JZSS-a

1. Tekmovanje naj se razpiše tako, da je mogoče startati v razredih.
2. Darila pri tekmah naj obstoje iz plaket, priznanic, za mladinske pa event. poleg teh tudi praktična darila. Izvzeta so tu državna in mednarodna prvenstva in prehodni pokali.
3. Na podvezna prvenstva naj se prepušča samo člane z dotične podzveze.
4. Posiljanje tekmovalcev v inozemstvo naj se prilagodi na gnotne zmoglosti zveze.
5. V zagotovitev nalog zvezne uprave naj bi dobila zveza letno določeni znesek od ministristva za tel. vzgojo naroda.
6. S prirejanjem tečajev in predavanj za tekmovalce in sodnike naj zvezna uprava dvigne število tako tekmovalcev, kot vsposobljenih funkcionarjev.
7. Kongres podkrepljen z dosedanjimi izkušnjami povdarja z vso odločnostjo, da naj se smuški tečaji vrše izključno pod strokovnim nadzorstvom, zato naj se ne dovoljujejo in ne subvencionirajo tečaji, ki ne bi bili organizirani in vodeni od JZSS-a.

Reorganizacijski odsek

Na 1. kongresu zimskošportnih delavcev kraljevine Jugoslavije, ki se je vršil dne 25. oktobra 1936 v Ljubljani, je bila sprejeta sledeča resolucija, katero predlaga Kongresni odbor JZSS-a upravnemu odboru JZSS-a

Domači briketi za železnice

Belgrad, 26. oktobra. m. Kakor znano, je bila v glavnem ravnateljstvu državnih železnic licitacija za nabavo 130.000 ton briketov, ki bi se morali nabaviti v tujini. Proti temu so se uprli vsi domači premogovniki, tako da je glavno ravnateljstvo poslalo ta predmet ministristskemu ekonomsko-financiernu komitetu v rešitev. Ekonomsko-financični komite je o tem razpravljal ter sklenil, da se licitacija ne odobri. Na isti seji je bilo sklenjeno, da se bo vršila anketa s predstavniki domače premogovne industrije, da se najde možnost, da bodo v bodoče domači rudniki dobavljali briquete državnim železnicam.

Italija bo več kupovala od nas

Belgrad, 26. oktobra. m. Po vesteh »Jugoslovanskega kurirja« iz Rima je italijanska vlada sklenila povečati vse uvozne kontingente. Kontingentirani uvoz iz Jugoslavije se poveča zaradi devalvacije lire za 45%. Naš izvoz v Italijo od 1. oktobra 1936 do 31. marca 1937, ki naj bi znašal 62,5 milijonov lir, bo torej zvišan na 90,6 milijonov lir. Kontingenti za les znašajo: mehak les 10.150.000 lir, bukov les, ne vstevš: pragove za železnice, 3.625.000 lir, ostali gradbeni les 7.250.000 lir, drva 725.000 lir, les za italijanske kolonije 6.625.000 lir. Povišanje kontingentov je celo višje, kot bi bilo računati pri odstotku devalvacije, to pa radi tega, ker hoče Italija povečati uvoz v svrhu preprečitve dviga cen.

Volitve v savski banovini

Zagreb, 26. okt. b. Včeraj so bile volitve v 79 občinah savske banovine. V nekaterih krajih je zmagnala in dobila veliko večino nadstrankarska lista. Tako je v Delnicah zmagnala ta lista nad listo HSS. Enako se je zgodilo tudi v občini Osilnici. Veliko število glasov pa so dobile nevtralne liste v Kotorib, Podturni in Strahomineu ter Čerink-Cavle v sušaškem okraju. V Slavonških Moravicah je zmaga lista JRZ skupaj z listo SD-kolice. V Bekišeu je zmagnala meščanska lista. Neuradna lista HSS je zmagnala tudi v Ravni gori. Značilno je, da so Ljotičevi dobili v Primorju precej glasov, posebno v Aleksandrovu in Krfu.

Iz železniške službe

Belgrad, 26. oktobra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kraljevkega namestništva in na predlog prometnega ministra so po-

- višani:
- pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani: za svetnika v 4. skupini inž. Zvonimir Milhofer, svetnik v peti skupini;
- za inspektorja v peti skupini Fortuna Kink in Franc Pustosiemšek, višja kontrolorja 6. skupine;
- za višje kontrolorje 6. skupine Edmund Sila,

1. Za prospeh športa je potrebno, da se čimprej vzakoni zakon o športu.

2. Do izvedbe zakona o športu je potrebno najožje sodelovanje med ministristvom za telesno vzgojo naroda in JZSS-om. V dosegu tega naj omenjeno ministristvo imenuje svojega referenta za zimski šport in ga delegira v upravni odbor zveze ali pa naj imenuje svetovalca iz vrste funkcionarjev zveze.

3. Ministristvo za telesno vzgojo naroda naj upošteva, da zimski šport

a) prihrani državi del izdatkov za bolnišnice, sanatorije ter za vse druge tovrstne socialne institucije;

b) doprinese delež k pospeševanju tujkega prometa, trgovine, obrti in daje vsem tem institucijam, kakor tudi podeželju zaslužek. S tem povečuje dohodek države same.

4. Za uspešno vsestransko delo zveze ter z oz. na možnost udeleževanja vseh slojev v smuškem športu in ker ta šport ni pridobiten je nujno potrebno, da stavi ministristvo za telesno vzgojo v redni letni proračun stalno denarno pomoč od najmanj 300.000 din.

5. Za dosego naših nalog in začetnih ciljev, je nujno potrebna: stroga disciplina in poslušnost članov in podzveze napram odredbam od njih izvoljenega upravnega odbora zveze.

6. Na izredni glavni skupščini, ki bi se morala vršiti dne 25. oktobra 1936 ob pol 17. uri v sejni dvorani Mestnega poglavarstva v Ljubljani naj se ne glasuje o izpremembi pravil, ki bodo predložena tej skupščini, ker večina članov JZSS-a ni mogla dobiti pravočasno vpogled v izpremenjena pravila.

7. Glasovanje o izpremembi pravil JZSS-a naj se vrši na prihodnji redni seji zveze.

Jožef Dermelj, Anton Seljak in Jožef Ručigaj, kontrolorji 7. skupine;

za kontrolorje 7. skupine Oton Calhofer, Janko Galevič, Venčeslav Svolišak, prometni uradniki v 8. skupini, in Jožef Štrukelj, upravni uradnik v 8. skupini.

za višje nadzornike v 7. skup. Ignacij Šterbec, Ivan Delfin in Anton Paučnik, progovni nadzorniki 8. skupine;

za višjega nadzornika pri brzozavih v 7. skupini Martin Perme, nadzornik pri brzozavih v 8. skupini.

Osebnosti

Belgrad, 26. okt. m. Za pogodbeno poštarico v Loki pri Zidanem mostu je imenovan Fon-Jurjel Pavla. Napredovali so: za inspektorja V. skup. pri pošttem ravnateljstvu v Ljubljani Anton Kogoj, v Mariboru II. Miroslav Bernard, za višjega pristava V. skup. pri pošttem ravnateljstvu v Ljubljani Vinko Vujičić, Jernej Šturm, za prometnika VIII. skup. pri pošti Ljubljana I. Filip Zaplotnik, za manipulanta IX. skup. pri pošti Rogaska Slatina Marija Kurbus, pri pošti Ljubljana I. Ljudmila Rupar, Josip Mežik, pri pošti Rajhenburg Apolonija Zagar, za pomožnega uradnika IX. skup. pri pošti Ljubljana I. Vida Koman, pri pošti Sevnica Bogomil Pernel, za uradniškega pripravnika pri sekciji Ljubljana III. Ognislav Stanič, pri glavnem ravnateljstvu drž. železnic za višjega svetnika IV.-1. Franjo Lamprecht, za višjega kontrolorja VI. skup. Slavko Vovk, Alojzij Marke, Stanko Zalesjak, Oskar Dolžan, Maks Pfeifer, za višjega pristava VII. skupine Janko Grampovčan, za kontrolorja VII. skup. Ciril Obreza, Anton Jernejčič, pri ravn. drž. železnice v Ljubljani za svetnika IV.-2. ing. Zvonimir Milhofer, za inspektorja V. skup. Fortunat Fink, Franc Pustosiemšek, za višjega kontrolorja VI. skup. Edmund Sila, Jožef Dermelj, Anton Seljak, Jožef Rusidaj, za kontrolorja VII. skup. Oton Zeilhofer, Janko Zalevič, Jožef Štrukelj, za višjega nadzornika VII. skup. Ignacij Šterbec, Ivan Delfin, Anton Paučnik, Martin Perme.

Belgrad, 26. okt. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kraljevkega namestništva in na predlog ministristva za pti so imenovani:

Za inspektorja v 5. skupini na pošttem ravnateljstvu v Ljubljani Anton Kogoj, na pošto Maribor 2 Miroslav Bernard, oba višja kontrolorja 6. skupine;

za višjega pristava v 7. skupini na poštto ravnateljstvo v Ljubljani Vinko Vujičić in Jernej Šturm, pristava v 8. skupini;

V potoku utonil.

Maribor, 26. oktobra. V tej notici na četrti strani se mora pravilno glasiti: »Razglasilo se je, da je bil ubit viničar gostilničarja Lešnika Alojzij Škerjanc iz Frana«

Slovensko ljudstvo je odgovorilo na nasilje JNS režima

88% slovenskih občin v rokah JRZ

V nedeljo je volilo 225 občin, od katerih je dobila JRZ 197 občin — Že prej pa je volilo 75 občin, od katerih je dobila JRZ 67 občin — Skupno ima JRZ v svojih rokah 264 občin, opozicija vseh barv pa je dobila od 300 občin 36 občin

Prva številka za imeni občin pomeni število volivnih upravičencev, druga številka pa volivne udeležence. Številke v oklepajih pomenijo število odbornikov, ki odpadejo na posamezne kandidatne liste.

Ljubljana 26. oktobra.

Izid volitev občinskih odborov v dravski banovini, ki so se vršile 25. t. m., je sledeči: Od 153.751 vpisanih volivcev, se je udeležilo volitev 97.276 volivcev ali 63,27%.

Glasovalo je: za liste Jugoslovanske radikalne zajednice 70.820 volivcev

za liste Jugoslovanske radikalne zajednice v kompromisu z drugimi strankami 7.149 volivcev,

za liste skupne opozicije 17.157 volivcev,

za liste Jugoslovanske nacionalne stranke 921 volivcev,

za liste Jugoslovanske narodne stranke (dr. Hodžera) 21 volivcev,

za liste Nemcev 1.208 volivcev,

V odstotkih izraženo: za liste Jugoslov. radikalne zajednice 72,80%,

za liste Jugoslovanske radikalne zajednice v kompromisu z drugimi strankami 7,34%,

za liste skupne opozicije 17,64%,

za liste Jugoslovanske nacionalne stranke 0,95%,

za liste Jugoslovanske narodne stranke (dr. Hodžera) 0,03%,

za liste Nemcev 1,24%.

Volitve so se vršile v 225 občinah. Zmagale so: liste Jugoslov. radikalne zajednice v 184 občinah,

liste Jugoslovanske radikalne zajednice v kompromisu z drugimi strankami v 13 občinah,

liste skupne opozicije v 24 občinah,

liste Jugoslovanske narodne stranke (dr. Hodžera) v 6 občinah,

liste Nemcev v 3 občinah.

V odstotkih izraženo: liste Jugoslovanske radikalne zajednice v 81,8% občin,

liste Jugoslovanske radikalne zajednice v kompromisu z drugimi strankami v 5,8%.

liste skupne opozicije v 10,7%,

liste Jugoslovanske nacionalne stranke 0,4%,

liste Jugoslovanske narodne stranke (dr. Hodžera) 0,0% občin,

liste Nemcev v 1,3% občin.

Vloženih in potrjenih je bilo skupaj 321 kandidatnih list. Od teh jih odpada na: Jugoslovansko radikalno zajednico 261 list,

Jugoslovansko radikalno zajednico v kompromisu z drugimi strankami 40 list,

skupno opozicijo 110 list,

Jugoslovansko nacionalno stranko 6 list,

Jugoslovansko narodno stranko (dr. Hodžera) 1 lista,

Nemci 3 liste.

Ako se k rezultatom teh volitev prištejejo še rezultati volitev, ki so se v 75 občinah že prej izvršile, potem je dobila JRZ 88% občin, opozicija pa 12% občin.

Agencija Avala:

Okraj Brežice

Artiče: 549, 356 (65%). JRZ 287 (17), skupna opozicija 69 (1).

Bizelsko: 1159, 545 (47%). JRZ 280 (21), opozicija 265 (3).

Blanca: 787, 351 (45%). JRZ 255 (23), skupna opozicija 96 (1).

Brežice: 280, 249 (89%). JRZ 121 (3), skupna opozicija 128 (15).

Brežice — okolica: 607, 299 (49%). JRZ 184 (16), skupna opozicija I. (Šetince) 97 (2), sk. op. II. (Kržen) 18 (0).

Dobova: 883, 545 (62%). JRZ 282 (15), opozicija 263 (3).

Globoko: 457, 337 (74%). JRZ 125 (2), skupna opozicija 212 (16).

Kapele: 489, 298 (61%). JRZ 80 (1), skupna opozicija 218 (17).

Pišce: 459, 300 (65%). JRZ 65 (1), skupna opozicija 235 (17).

Podsreda: 696, 442 (64%). JRZ I. (Kos) 139 (2), JRZ II. (Škerbec) 303 (16).

Sevnica: 872, 572 (67%). JRZ 217 (2), skupna opozicija 355 (16).

Videm: 803, 384 (40%). JRZ 243 (16), skupna opozicija 141 (2).

Zabukovje: 470 303 (64%). JRZ 140 (3), opozicija 163 (15).

Zdole: 221, 195 (88%). JRZ 138 (16), opozicija 57 (2).

Okraj Celje

Braslovče: 852, 591 (69,35%). JRZ 404 (16), opozicija 187 (2).

Gomilsko: 268, 227 (85%). JRZ 114 (15), sk. opozicija 113 (3).

Grize: 683, 503 (74%). JRZ 243 (3), skupna opozicija 260 (15).

Kalobje: 305, 172 (58%). JRZ (Erjavec) 161 (18), JRZ kompr. (Salobir) 11 (0).

Sv. Peter: 408, 341 (83,70%). JRZ 176 (15), JNS 165 (3).

Skofja vas: 1138, 671 (59%). JRZ I. (Samec) 481 (22), JRZ II. (Okorn) 190 (2).

Teharje: 1152, 754 (65%). JRZ 510 (22), sk. opozicija 235 (2).

Vojnik-trg: 292, 243 (83%). JRZ 114 (3), opozicija 129 (15).

Zalec: 304, 225 (74%). JRZ 70 (2), JRZ-kompr. 155 (16).

Okraj Dolnja Lendava

Crenšovci: 1103, 830 (75%). JRZ (Horvat) 554 (22), JRZ-kompr. I. 251 (2), JRZ-kompr. II. 25 (0).

Odranci: 746, 466 (62%). JRZ 348 (17), JRZ-kompr. 118 (1).

Orešje: 903, 584 (65%). JRZ 272 (4), opozicija 312 (20).

Okraj Črnomelj

Črnomelj-mesto: 373, 316 (85%). JRZ 194 (16), opozicija 122 (2).

Črnomelj-okolica: 893, 655 (74%). JRZ 270 (3), opozicija 385 (21).

Dragatuš: 512, 381 (74%). JRZ 150 (2), opozicija 231 (16).

Metlika-mesto: 440, 282 (64%). JRZ 282 (18), Radatoviči: 524, 305 (58%). JRZ-kompr. (Rajakovič) 135 (3), opozicija (Badovinac) 170 (15).

Stari trg ob Kolpi: 466, 358 (76,7%). JRZ 218 (16), opozicija 140 (2).

Vinica: 788, 612 (80,3%). JRZ 296 (4), opozicija 316 (20).

Okraj Dravograd

Brezno: 542, 174 (32,10%). JRZ 174 (18).

Črna: 832, 321 (38,50%). JRZ-kompr. 321 (24).

Dravograd: 1093, 498 (45,56%). JRZ 498 (24).

Guštanj: 1035, 313 (30,24%). JRZ 313 (24).

Marenberg: 616, 337 (54,70%). JRZ 265 (17), opozicija 72 (1).

Mežica: 788, 146 (18,53%). JRZ-kompr. 146 (18).

Muta: 778, 344 (44,21%). JRZ 299 (18), opozicija 45 (0).

Prevalje: 1395, 418 (29,96%). JRZ 418 (24).

Remšnik: 402, 249 (61,94%). JRZ 188 (17), opozicija 61 (1).

Ribnica na Pohorju: 619, 376 (60,74%). JRZ (Miklave) 72 (1), opozicija I. (Zabovnik) 238 (16), opozicija II. (Uran) 66 (1).

Vuhred: 388, 301 (77,57%). JRZ 215 (17), opozicija 86 (1).

Vuzenica: 753, 335 (44,49%). JRZ 335 (18).

Okraj Gornji grad

Gornji grad: 220, 155 (70,5%). JRZ I. (Mermal) 110, 16, JRZ II. (Božič) 45 (2).

Luče: 503, 315, JRZ 210 (16), skupna opozicija 105 (2).

Mozirje: 187, 97 (58%). JRZ kompr. 97 (18).

Solčava: 269, 179 (66,50%). JRZ 143 (17), sk. opozicija 36 (1).

Smartno ob Paki: 512, 327 (63,7%). JRZ 327 (18 odbornikov).

Okraj Kamnik

Dob: 668, 538, JRZ 226 (2), skupna opozicija 312 (16).

Moravče: 1046, 770 (73,61%). JRZ 565 (22), skupna opozicija I. (Tome) 2, skupna opozicija II. (Cerar) 0.

Radomlje: 320, 282 (88,12%). JRZ I. (Rode) 143 (15), JRZ II. (Pavlin) 139 (3).

Trjane: 387, 284 (73%). JRZ 284 (18).

Trzin: 209, 187 (89,77%). JRZ I. (Ložar) 76 (2), JRZ II. (Colnar) 111 (16).

Okraj Kočevje

Dolenja vas: 549, 429 (78,14%). JRZ 333 (17), sk. opoz. 96 (1).

Fara: 770, 397 (51,56%). JRZ 178 (3) (Marinč). JRZ-kompr. 219 (15) (Majetič).

Kočevje — mesto: 787, 563 (71,54%). JRZ 213 (3), sk. opozicija 350 (21).

Kočevje — okolica: 1026, 541 (52,75%). JRZ 541 (24).

Kočevska Reka: 630, 454 (72%). JRZ 137 (2), nemška 317 (16).

Koprivnik: 472, 276 (58,47%). JRZ 88 (2), nemška 188 (16).

Mozelj: 508, 330 (65,1%). JRZ 330 (18).

Stari Log: 619, 249 (40,22%). JRZ 249 (18).

Vel. Lašče: 1713, 1124 (65,6%). JRZ 1124 (30).

Videm-Dobrepolje: 1149, 926 (80,59%). JRZ 926 (24).

Okraj Konjice

Konjice — okolica: 1187, 749 (63,10%). JRZ 749 (24).

Loče: 1008, 688 (68,25%). JRZ 571 (23), skupna opozicija 117 (1).

Oplotnica: 1039, 638 (61,40%). JRZ 566 (22), skupna opozicija 72 (1).

Tepanje: 560, 419 (74,82%). JRZ 419 (18).

Zreče: 885, 572 (64,63%). JRZ 402 (22), JRZ kompromisna 170 (2).

Okraj Kranj

Besnica: 336, 222 (66%). JRZ 222 (18%).

Cerklje: 843, 572 (67,8%). JRZ 508 (23), skupna opozicija 64 (1).

Jezerško: 217, 182 (83,8%). JRZ I. (Muri) 182 (18), JRZ II. (Virnik) 0.

Kovor: 490, 388 (79,2%). JRZ 231 (16), skup. opozicija 157 (2).

Predvorje: 940, 585 (62,2%). JRZ 522 (18), opozicija 63 (0).

Predoslje: 439, 349 (79,5%). JRZ 349 (18).

Strazišče: 1127, 823 (73%). JRZ 390 (4), sk. opozicija 433 (20).

Sv. Ana: 182, 153 (84%). JRZ 50 (2), opozicija 103 (16).

Sv. Katarina: 269, 235 (87,3%). JRZ 194 (17), sk. opozicija 41 (1).

Tržišče: 914, 701 (77%). JRZ 469 (22), skupna opozicija 232 (3).

Okraj Krško

Boštanj: 654, 507 (77,50%). JRZ 219 (3), sk. opozicija 288 (15).

Krško: 522, 384 (73,5%). JRZ 267 (16), JRZ kompromisna 117 (2).

St. Jurij pod Kumom: 459, 318 (69%). JRZ I. (Knez) 209 (16), JRZ II. (Kovač) 109 (2).

St. Janž: 697, 327 (46,9%). JRZ 325 (18), sk. opozicija 2 (0).

St. Rupert: 1006, 699 (69%). JRZ 699 (24).

Trebelno: 546, 397 (72,7%). JRZ 147 (14), opozicija I. 143 (2), opozicija II. 107 (2).

Okraj Ljubljana-okolica

Borovnica: 734, 476 (64,8%). I. JRZ (Telban Rudolf) 328 (16), II. JRZ (Svigelj Franc) 38 (0), sk. opozicija 110 (2).

Črni vrh: 269, 216 (80%), JRZ 216 (18).

Horjul: 482, 372 (78%). JRZ I. (Bastič Ivan) 249 (16), JRZ II. (Cepon Anton) 123 (2).

Medvode: 801, 639 (80%). JRZ 387 (21), skup. opozicija 252 (3).

Polhovgradec: 414, 351 (84%), JRZ 351 (18).

Rakitna: 191, 154 (80%). JRZ I. 154 (18).

Šmarje: 629, 451 (71,7%). JRZ 381 (17), sk. opozicija 70 (1).

St. Jurij: 474, 382 (80,5%), JRZ 286 (17), sk. opozicija 96 (1).

Zelimlje: 356, 272 (76%). JRZ 117 (3), skup. opozicija 155 (15).

Okraj Laško

Jurklošter: 556, 117 (21%). JRZ 117 (18).

Laško: 335, 288 (86%). JRZ 165 (16), skupna opozicija 123 (2).

Marija Grade: 990, 705 (71%). JRZ I. (Hrastnik) 615 (23), JRZ II. (Aškere) 90 (1).

Sv. Krištof: 1059, 677 (64%). JRZ 543 (23), opozicija 134 (1).

Sv. Lenart nad Laškim: 506, 387, JRZ I. 185 (12), JRZ II. 141 (4), opozicija 61 (2).

Zidani most: 1101, 661 (60%). JRZ I. (Koren) 538 (23), JRZ II. (Imperi) 123 (1).

Okraj Litija

Krka: 511, 377 (73,77%). JRZ 209 (15), skup. opozicija 168 (3).

Litija: 917, 729 (79,28%). JRZ 537 (22), opozicija 192 (2).

Primskovo: 224, 175 (78,12%). JRZ 175 (18).

Stična: 734, 570 (77,5%). JRZ 441 (17), opozicija 129 (1).

St. Vid pri Stični: 766, 611 (79,76%). JRZ 499 (23), opozicija 112 (1).

Trebeljevo: 464, 363 (78,23%). JRZ 363 (18).

Veliki Gaber: 416, 272 (65,38%). JRZ 272 (18).

Okraj Ljutomer

Apače: 1260, 856 (60,79%). JRZ 153 (1), nemška 703 (23).

Ljutomer — mesto: 381, 310 (81%). JRZ 141 (3), JNS 169 (15).

Ljutomer — okolica: 955, 645 (67,5%). JRZ 523 (23), skupna opozicija 122 (1).

Mala Nedelja: 707, 551 (77%). JRZ 331 (16), skupna opozicija 220 (2).

Negova: 585, 360 (61,5%). JRZ I. (Mavrič) 305 (17), JRZ II. (Kavčič) 55 (1).

Slatina—Radenci: 954, 599 (62%). JRZ 408 (22), skupna opozicija 191 (2).

Strigova: 1723, 711 (41,3%). JRZ 711 (30).

Okraj Logatec

Blake: 866, 607 (70%). JRZ 498 (23), skupna opozicija 109 (1).

Cerknica: 945, 646 (68%). JRZ 483 (22), sk. opozicija 163 (2).

Hotederska: 221, 181 (81%). JRZ 111 (16), skupna opozicija 70 (2).

Lož: 328, 281 (85%). JRZ 130 (3), skupna opozicija 151 (15).

Rake: 684, 572 (84%). JRZ 358 (16), skupna opozicija 214 (2).

Rovte: 513, 426 (83%). JRZ 381 (18), skupna opozicija 45 (0).

Stari trg: 1149, 820 (71%). JRZ I. (Keržič) 320 (5), JRZ II. (Janežič) 150 (3), sk. op. 350 (16).

Drobne novice

Koledar

Torek, 27. oktobra: Frumencij, Skof; Antonija, devica.

Novi grobovi

† V Šoštanju je umrl gospod Josip Ropan, pekovski mojster in posestnik. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Naj mu sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Diplomski izpit za stalne učitelje meščanskih šol so opravili v rednem jesenskem roku sledeči slušatelji in slušateljice višje pedagoške šole v Zagrebu: Drnovšek Marija, Gliha Dragotin, Grim Gabriella, Kobilica-Brenk Marija, S. Pavličič Marija Jakobina, Tomažič Josip in Prek Pavla.

Blago za

**damске
plašče!**

Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!

A. Žlender

Ljubljana - Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

— Višek politične zavednosti. Volilci župnije Sv. Gregor so se dne 25. t. m. 96% udeležili občinskih volitev in oddali svoje glasove nosilcu liste JRZ Jelencu Ivanu v Vel. Laščah. Čast jim!

— Radio motnje. Iz Kranja nam poročajo, da so tam take radio motnje, da je vsako poslušanje radioja skoro nemogoče. V interesu poslušalcev, kakor države same je, da napravijo pristojne poštne oblasti temu konec.

— Nove mednarodne telefonske relacije so bile otvorene med našo državo in Španijo, Portugalsko, Gibraltarom, Španskim Marokom, Balearskimi in Kanarskimi otoki in z raznimi kraji v Avstriji. Mesta, s katerimi je odprt tel. promet in pristojbine so objavljene v prilogi Službenih novih št. 244, stran 305 in 306.

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 245 objavljajo, da je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati št. 3 tiskopisa »Nepravda«, posebno izdajo, ki se tiska v Zagrebu.

— Oduren napad. Neki moški je ob glavni cesti pri Gomilskem napadel posestnika Ivana Slandra iz Grajske vasi in ga hudo poškodoval. Slandru je prvo pomoč nudil g. dr. Lovšin, zdravnik iz Braslovc. Napadalcu so orožnike že na sledu.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave edravske banovine od 24. t. m. je objavljeno »Navodilo za izvrševanje uredbe o oprostitvi od takse za prenos nepremičnin, ki jih pridobijo dežnari zavodi po prisilni dražbi,« dalje »Uredba o odkupovanju domačega bombaža,« »Navodilo za pogodbe o kartelih,« »Navodila za zborovanje članov kartelov,« »Potni pavšal in uniforma davčnih uradnikov,« »Sredstva za denaturiranje sladkorja,« »Novi tečaji za državne papirje,« »Obračunavanje zlatega franka pri pobiranju takse za vizum potnih listov,« Pristop republike Čile k mednarodni konvenciji o prepovedi uporabe belega (rumenega) fosforja v industriji vžgalice, »Pristop Estonije k mednarodni konvenciji o pobiranjju prometa in trgovine z nemoralnimi publikacijami,« »Pristop tangerskega pasu k konvenciji pariške unije za zaščito industrijske svojine,« »Odločba o meji med ribarskima okrajema št. 73 — Zubembek in št. 74 — Soteska; in »Zdravstveno« policijska navodila in pojasnila o varstvu čistote in higijene na ulicah, v obratovalnicah in v hišah v mestu Ljubljani.

— Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po težki zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zjutraj na tešče pa isto množino. Prava »Franz-Josefova« voda se izkazuje vedno kot popolno zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Umna reja domačih zajcev je naslov knjižice, ki sta jo spisala dr. Jenko in Inkret, ima 89 strani in stane 16 Din. Založila Jugoslovanska knjigarica v Ljubljani 1931. — Zajčjereja je postala ravno v teh težkih časih jako važna panoga našega gospodarstva, oziroma saj postala bi lahko, ko bi se ji posvečalo malo več pažnje. — Z rejo domačih zajcev si zlasti revnejši sloji lahko veliko pomagajo. Od zajca imaš okusno meso, ki ga drugače moraš drago plačati ter kožuho, vino. Zajci so s hrano kmalu zadovoljni, hlevček pa si postaviš kjerkoli pri hiši z malimi stroški. Ker se zajec hitro plodi, imaš v teku enega leta že celo čredo te koriste živalice. Knjižica obsega popis najprvo divjega zajca, potem domačega; razne pasme; katere gojimo pri nas; zreja domačega kunca — hlevček; nega; skoplenje; koristi; sredstva za pospeševanje reje kuncev; anatomija kunca, križanje in bolezn. Knjižica je praktično spisana in jo toplo priporočamo.

— Že davno je znano, da so usta in grlo najbolj izpostavljeni infekciji in baš zato so vhod raznim boleznim. Potrebna je prava nega ust in

grla. Izpirajte usta in grlo redno vsako jutro in večer, po možnosti po jedi, z ODOLOM. Na polovico kozarca vode vzemite 3—5 kapljic Odola. Pri nevarnosti gripe v začetku infekcije v grlu povečajte količino Odola. Odol je idealno sredstvo za nego ust, ki pride v naokrivnejše dele ustne dupline in s svojim antiseptičnim delovanjem prepreči vrenje in kruljenje. Kdor dnevno uporablja Odol, ščiti svoje zdravje.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenke.

Ljubljana

— Konzul češkoslovaške republike v Ljubljani sprejema na dan državnega praznika v sredo, 28. oktobra, prijatelje češkoslovaške republike ter češkoslovaške državljane od pol 12 do pol 14 na Erjavčevi cesti 21.

— Posvečevalnica »Kriščanske šole« v šolskih in vzgojnih zadevah posluje vsako sredo od 10 do 11 v Akademskem domu poleg hotela Union.

— Velikodušen dar. G. Sarabon Andrej, veletrgovec v Ljubljani, je izročil predsedniku ljubljanske mestne občine dr. Adlešiču 3000 Din (tri tisoč) kot odkupnino za socialni davek od uslužbencev in stanovinskih posloporov. Ta velikodušnost ob pravem času in na pravem mestu pač zasluži vse priznanje in — postemanje.

— Drage krizanteme. Ljubljanski vrtnarji, ki so računali z jesensko slano, so uganili prav. Krizanteme, ki bi rastle na prostem, letos namreč ni tako, so na razpolago sedaj, tik pred Vsemi svetimi, samo take krizanteme, ki so zrastle v lončkih in v cvetličnjakih. Te krizanteme pa so precej drage. Vsak cvet velja namreč na trgu 4 Din, ako je lepo razcveten, seveda pa ljudje ne kupujejo krizantem po posameznih cvetovih, temveč kar lončke s celo cvetlico in čim je več cvetov na njej, tem dražja je. Tudi prejšnja leta so bile krizanteme v lončkih enako drage, samo razlika je v tem, da so bile prejšnja leta na razpolago tudi krizanteme, zrastle na prostem. Komaj razcvetele krizanteme v lončkih veljajo povprečno po 6 Din vsaka, ne glede, koliko je cvetov na njej. Kdor bo hotel torej ob Vseh svetih okrasiti grobove s temi lepimi jesenskimi cvetli, bo moral precej globoko poseči v žep.

— Zelje na trgu. Med redkimi poljskimi pridelki, ki so letos obrodili dobro, je tudi zelje. Na ljubljanskem trgu so zadnje tedne celi vozovi zelja, po večini iz ljubljanske okolice in z Ižanskega. Od drugod se dovoz zelja skoraj ne izplača. Zaradi dobre letine in splošne nizke cene kmetijskih pridelkov je cena zelja namreč zelo nizka. Za prav lepo in nepoškodovano glavo iztrži kmet največ 50 par, za poškodovane in manjše glave pa mnogo manj. Toda kupčija z zeljem pa je vseeno prav živahna in so le redki kmetje, ki morajo krog pol dneva odpeljati s Sv. Petra nasipa, kjer je namreč trg za zelje, svoje blago neprodano.

KINO
Današnji sporedi

UNION
MARTA EGGERTH poje danes poslednjič!

Čarobni zvoki

SLOGA
Danes zadnjič! SHIRLEY TEMPLE

Zlati kodrčki

MATICA
Zadnji dan smeha! Danes poslednjič!

Konfeti
Friedl Czapa - H. Moser - Leo Slezak - R. Romanovsky

— III. poljudno-znanstveno predavanje Prirodoslovnega društva. Dr. Hadži Jovan, univ. profesor: Kako organizmi nadomeščajo izgubljene dele II. Doim nam je v prvem delu predavatelj pokazal regeneracijo, t. j. obnavljanje izgubljenih delov organov pri nižjih živalih in pri rastlinah, nam bo v tem drugem delu povedal, kako se vse to vrši pri višjih živalih, t. j. v prvi vrsti pri vretenčarjih. Pri tem bo pokazal tudi na izrodke regeneracije, ko se na podlagi podobnih dražljajev, kot nastopijo pri dejanski izgubi katkega dela, razvijajo popolnoma nepotrebni in odvečni organi. Lep tak zgled imamo v kači z dverma glavama, ki so jo našli pred kratkim v Kočevju. Pri predavanju se bo predavatelj oziral v prvi vrsti na dela domačih znanstvenikov na tem polju. Predavanje, katero bodo pojasnjevali številne barvne slike, bo dravi ob 8 v dvorani Delavske zbornice. Vstopnina 2, 4, 6 din.

KINO KODELJEVO Telefon 31-62

Danes, jutri in v četrtek ob 20. uri

Donogoo Tonka
Anny Ondra
Cene globoko znižane!

— Tečaj ruskega jezika. Ruska Matica je podaljšala vpisovanje v tečaj ruskega jezika za Slovence. Informacije: Ljudska šola na Zoisovi cesti, torek, četrtek in petek ob 18.30 do 20.30.

— Nove esperantske tečaje za prometno osebe, trgovsko nameščenstvo, delavstvo in mladino, bo otvoril Klub esperantistov v Ljubljani ob zadostnem številu interesentov. Tečaji bodo po želji lahko v popoldanskih ali večernih urah. — Sporočite pristop in svoje želje Klubu esperantistov v Ljubljani ali pa se osebno zglasite v klubovem lokalu na Conkarjevem nabrežju 7-I.

— Vztrajna samomorilka. Pred dnevi smo poročali o samomorilnem poskusu nekega dekleta, ki so ga ljubljanski reševalci prepeljali iz šentviške vasi Podgore v ljubljansko bolnišnico. To dekle si je namreč v obupu prerežalo trebuh. V bolnišnici so zdravniki spoznali, da njena poškodba ni tako huda, kakor je izgledalo od začetka ter so jo zato obvezali in kmalu odpustili iz bolnišnice. Dekle pa ni nehala s svojimi samomorilnimi načrti. Včeraj okoli pol dveh so jo našli pri tivolskem gradu vso

Ljubavni roman vaškega dekleta z mladim študentom!

DEKLE IZ SCHWARZWALDA

Jutri premiera v KINU UNIONU!

Proslava Sv. Cecilije!
Narodne noče, lepi kraji
in ljudski običaji!

Tržič ima prvega ljudskega župana

Veseli je vlada v Tržiču. Dobili smo končno tudi pri nas res ljudskega župana z nedeljskimi volitvami. Mirno rečemo, da smo prvič volili župana svobodno, brez pritiska. Do leta 1913 je imel Tržič župana nemškega mišljenja, in do tedaj je bilo tudi uradovanje na naši občini nemško. Torej šele dobro leto pred vojsko so se zganili Tržičani, da so vodstvo svoje občine zaupali Slovencu. Težko je bilo tedaj najti moža, ki je moral preskakati dolgo preteklost in se ni sramoval slovenskega imena. Bil je to blagopokojni tovarnar Franc Ahačič iz zavedne Kojetanove rodbine. Bil je mož, veren in odločen pristajač tedanje SLS. Toda na županski stol ga je posadilo bolj neustrašno slovensko prepričanje kot pa politična pripadnost. Vsa težka vojna leta je županoval občini, kateri ne zraste niti zrno žita, in je veliko trpel zlasti za aprovizacijo. Po vojni je pa upal še marsikdo postati javno slovenskega mišljenja in nastopili so naprednjaki v obsevu s socialisti pri vsakih volitvah s tem namenom, da vržejo »klerikalce«. Lajnali so dolga leta svojo napredno pesem, občino so pa vodili v propast. V medenih denarnih letih so uničili fond za novo šolsko posloje, ki ga je nabral naš šolski odbor, in tako imamo v Tržiču deklško osnovno šolo v poslopju, ki ga je v ta namen podaril še grof Radecki. Pri vsakih volitvah so napredni mogotci

znali poiskati zveze in so jih izmišljeno tudi podarjali, da so bili volilci v skrbah za kruh in stanovanja. Najhujše je bilo seveda leta 1933. Tudi tedaj je bil nosilec naše liste g. Majeršič in le zaradi terorja ni zmagal. Nekaj dni pred volitvami so ga klicali na občino, iz občinske pisarne so ga pa porinili v avto in v kranjske zapore, da bi ga napravili pač »neškodljivega«.

Dolgo je čakal Tržič, da je dobil prvega zavednega slovenskega župana. Ko je ta presegel preteklost in županoval najlepša vojna leta, je moral Tržič zopet gledati v občinski upravi ljudi, ki so poskrili fotografije raznih nemških društev, pri katerih so nedavno delovali. Pošteni Tržičani so pa tu in tam te fotografije ogledovali in se spraševali, kako dolgo je še do popolne razjasnitve. Nismo nasprotni nobeni tuji narodnosti, odveč so nam pa bili vedno bivši janičari, pobarvani z laži-nacionalizmom.

Naš novi župan je g. Janez Majeršič, pristen Tržičan. S ponosom se prištevja delavskemu stanu, dasi je z modrim zasebnim gospodarstvom prišel do lepe domačije in dasi načeluje uspevali zadruzi »Runos«, ki je danes največja tržička usnjarska industrija. Težke naloge ga čakajo, a s priznano vztrajnostjo, možatostjo in delavnostjo jih bo gotovo izpolnil v veselje občanov in na predek obmejnega Tržiča.

okrvavljeno. Prezela si je namreč žile na roki ter se ponovno ranila na trebuhu. Izgubila je že mnogo krvi. Reševalni avto jo je ponovno prepeljal v bolnišnico. Njeno stanje pa je sedaj mnogo resnejše, kakor je bilo pred dnevi. Obupanka je neka služkinja, ki je ostala brez posla.

— Gimnazijski sedmošolec, čigar oče je izginil v svetovni vojni, ubožna mati s šestimi otroki mu pa ne more ničesar prispevati k študijskim stroškom, prosi usmiljena srca za podporo le brez zimske obleke in obulve; tudi za stanovanje in hrano nima denarja. Ubogega dijaka, ki je res potreben in vreden podpore, toplo priporočamo. Pojasnila daje uredništvo.

Maribor

— Praznik Kristusa Kralja se je v Mariboru v nedeljo slovesno praznoval. V stolnici je bila ob 10. pontifikalna sv. maša in pridiga. Namesto oblolega knezoškofa dr. Tomažiča je imel pridigo stolni dekan dr. Franc Cukala, sv. opravilo pa stolni prošt dr. Maksimilijan Vraber. Sv. maše so se udeležili odposlanstva katoliških društev z zastavami, odlični predstavniki mariborskega javnega življenja ter ogromna množica, ki je doela napolnila prostrano stolnico. Enako lepe so bile tudi proslave velikega praznika v drugih mariborskih svetiščih. Popoldne sta se vršili dve lepi akademiji, in sicer pri č. šolskih sestrah v njihovi telovadnici in v Mladinskem domu v Cvetlični ulici.

— Nov tednik v Mariboru. Na državnem tožilstvu v Mariboru je prijavljeno izdajanje novega tednika v Mariboru. Zval se bo »Neodvisnost« ter prične izhajati dne 1. decembra na 4 straneh velikega francoskega formata. Tiskal se bo v Mariborski tiskarni, izdajal ga bo konzorcij, urejeval pa novinar Stanko Hiti, bivši urednik Večernika.

— Obilna žetev smrti. Umrl so večeri: Barta Franc, 76 letni upokojenik žand, stražmoister in hišni posestnik v Vinarški 25, Kosec Anton, 61 letni želez. upokojenec v Vrazovi 5, na Pobrežju Kirbiš Marija, 61 letna soproga sluga na Frankopanski c. 10, Negan Marija, 57 letna zasebnica na Aleksandrovi 22 na Pobrežju, Kralj Neža, 75 letna hišnica, v bolnišnici je umrla 28 letna posestnikova hči Marija Kopše iz Majšperga. Svetila pokopino večna luč!

— Ganljiv pogreb je imel v nedeljo popoldne idealni mladi učitelj Mohorko. Polnoštevilo so se zbrali okrog njegovega preranega groba njegovi učiteljski tovariši ter mu krasno in ubrano zapeli dve žalostinki. Prav tako ganljive so bile tudi besede, ki mu jih je govoril tovariš-učitelj v slovo.

— Dramatični odsek Katoliške mladine v Mariboru je začel delati v smeri novega, odločnega katoliškega ljudskega igranja po popolnoma določenem načrtu. Nuditi hoče svoji publiki samo deino globoka dela katoliškega duha. Prvi korak k temu je bila duhovna igra »Theofilus«, igrana z velikim uspehom preteklo nedeljo. Dasi je igra od nas časovno odmaknjena, ker je srednjeveški misterij, jo je vendar publika došla v vsej globini, kar se je pokazalo v vnetem sodelovanju z igralci. Zlasti je to zaslugu žive igre dveh glavnih igralcev — Theofilusa — g. Leskovska in Satana — g. Urankarja. Režija Leskovska je bila globoko, dasi v izvedbi enostavno zamišljena. Uvodni govor pred igro je imel g. prof. Klasinc. Obisk je bil zelo lep. Sedaj pripravljata ta dramki odsek drama prebujajoče se Rusije »Križ in sovjetska zvezda«. Če bo šla »Kat. mladina« po tej poti naprej, bo začrtala vidne črto v razvoju katoliške ljudske umetnosti v Mariboru.

— Avtomobilska nesreča se je pripetila v nedeljo pri Sv. Marijeti ob Pesnici. Avto je zdrčal v jarek, pri čemer se je eden od vozačev ponesrečil ter si zlomil nogo. Mariborski reševalci so ga spravili v bolnišnico.

— Prihodnja dramska premiera bo v mariborskem gledališču Shakespearova duhovita komedija »Ukročena trgovačka«. Prevod je župančičev. Režijo bo vodil glavni režiser Joško Kovič, zaprosen pa je skoraj ves ansambl.

— Prodaja dreves in sadik iz neokuženih sadovnjakov. Mestno poglavarstvo opozarja vse prodajalce sadik, okrasnega grmičevja in dreves, da se smejo te rastline prodajati na podlagi odredbe banske uprave le iz onih drevesnic in rastlinjakov, ki imajo potrjeno pristojne kmetijske poskusne kontrole postaje, da razsadniki ni okužen od kaparia San Jose. Razprodaja sadik na trgu je dovoljena le pod pogojem, da je opremljena vsaka cianizirana sadika s predpisano banovinsko zalivko, vsaka desinfekcijska sadika s zalivko lastnika razsadnika in če so žile sadike tako zavrovane, da se ne posuše. Krošnjarenje in prodaja sadik po sejmih je strogo prepovedana.

V potoku utonil

Maribor, 26. oktobra.

V Račah se je pripetila smrtna nesreča, ki je povzročila precej razburjenje. Razglasilo se je namreč, da je bil ubit sin gostilničarja Lesnika. poznejša preiskava pa je pokazala, da je imenovani postal samo žrtve nesreče, katero je zakrivil sam, ker je bil vinen. Padel je v rački potok, ki je precej plitek, ter utonil. Našli so ga že mrtvega.

Celje

— Mednarodna šahovska tekma v Celju V soboto zvečer se je vršila v vrtni dvoran hotelu Evrope mednarodna šahovska tekma med šahovskim klubom iz Celovca in celjskim šahovskim klubom. Pred tekmo so Celjani priredili gostom pozdravni večer v vrtnem salonu hotelu Evrope, kjer je goste pozdravil v imenu mestne občine podžupan g. Stermečki, v imenu šahovskega kluba pa g. dr. Čerin. Za lep sprejem in gostoljubnost se je v imenu gostov zahvalil mestni svetnik iz Celovca prof. ing. Pöpperl. Nato je bila skupna večerja, in je restavracija ga. Plešivčnikova storila vse, da so bili gostje postreženi z najboljšim. Nate se je začela ob 8 tekoča na 10 deskah, ki je trajala približno do 1 ponoči. Od Celjčanov so dobili Popotnik pol, Eisendle 1, Walther 1, Schellander 1, Keber pol, in Trapp 1 točko, od Celjčanov pa Furlani pol, Cijan 1, Peterman 1, Šmigov 1 in Kocmur pol točke. Končni rezultat je neodločen 5:5. Tekmo je spretno vodil g. ing. Marjanovič.

— Lepa slovesnost v Mariji cerkvi. V nedeljo dopoldne se je vršila ob priliki restavracije Marijine cerkve v njej izredno lepa cerkvena svečanost. Cerkev, ki je dobila popolnoma prenovljeno notranjost, je bila v nedeljo po daljšem času zopet izročena svojememu namenu. Najprej je opat gosp. Jurak ob asistenci ponovno blagoslovil vse oltarje, nato je daroval slovesno pontifikalno sv. mašo. Med sv. mašo je imel prorektor ljubljanske univerze g. prelat dr. Matija Slavič izredno globok govor o lepoti hiše božje in o zgodovini tega prenovljenega Marijinega svetišča. Pri sv. maši je dovršeno prepeval cerkveni pevski zbor s spremljevanjem orkestra. Slovesnost je bila zaključena z zahvalno pesmijo.

— Otvoritev Prosvednega doma v Šmartnem v Rožni dolini. V nedeljo je bil v Šmartnem v Rožni dolini odprt nov prosvedni dom, ki ima naslov Slomškov dom. Ob tej priliki so domači igralci vzporedili Finžgarjevo narodno igro »Naša kri«.

— Tiskovna napaka. V včerajšnjem poročilu o prvenstveni tekmi med SK Rapidom in SK Atletiki se je vrnila, pri telefonskem prenosu nečluba pomota. SK Rapid je zmagal s 6 : 0 (3 : 0) in ne s 7 : 0, kakor je bilo pomotoma objavljeno v »Ponedeljskem Slovcu«.

— Kino Metropol. Danes ob 18.15 in 20.30: »NOC NA DONAVI« in najnovejši Foxoc tednik.

Tat - morilec

Ustrelil je hišnega gospodarja, ki ga je presenetil pri tatvini

Maribor, 26. oktobra.

V Dokležovju se je pripetil tragičen dogodek, ki povzroča v vsej okolici splošno razburjenje. 2. let zločinca je postal posestnik Alojz Poredoš, ki ga je neznanec ustrelil v temni noči v njegovi lastni hiši. V noči od petka na soboto se je okrog 2 po polnoči prebudila soproga posestnika Poredoša, ker je čula nek šum. Opazila je v srambri za zrnje luč ter je prebudila svojega moža Alojza, potem pa je naglo stopila proti srambri, na kateri so bila vrata odprta, ter jih zaloputnila in zapahnila. Tat je bil na ta način ujet v srambri kakor v kletki. Mož je hitro prebudil ostalo družino, se oborožil še z vilami in vsa družina je šla nad tata. Zena je držala luč, mož je stal pri vratih z vilami v rokah, za njim pa še njegov brat in mati. Komaj pa je odprl vrata na srambri ter pozval tata, naj pride ven, so počili iz teme strel trikrat zaporedoma. Vse tri krogle velikega, vojaškega kalibra so zadale posestnika v desno stran pod pazduho. Par korakov je še napravil, pa se je zgrudil mrtel. Nastalo zmešnjavo je izrazil tat ter pobežnil nepoznan. Ubiti zapuša ženo in tri nepreskrbljene otroke v starosti od 4 do 8 let. Pokopali so ga ob veliki udeležbi ljudi v nedeljo.

Ljubljansko gledališče

DRAMA — Začetek ob 20.

Ponedeljek, 26. oktobra: Zaprtlo.
Torek, 27. oktobra: »Konjeniška patrola«, Red B.
Sreda, 28. oktobra: »Kralj Lear«, Red Sreda.
Četrtek, 29. oktobra: »Porentinski slavniki«, Red A.
Petek, 30. oktobra: »Za narodno blagor«, Gostovanje v Celju.
Sobota, 31. oktobra: »Kvadratura kroga«, Premierski abonma.

OPERA — Začetek ob 20.

Ponedeljek, 26. oktobra: Zaprtlo.
Torek, 27. oktobra: Zaprtlo.
Sreda, 28. oktobra: »Hoffmannove pripovedke«, Premierski abonma.
Četrtek, 29. oktobra: »Dvojna knjigovodstvo«, Opereta.
Red Četrtek.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 26. oktobra: Zaprtlo.
Torek, 27. oktobra: ob 30: »Ciganski primak«, Red A.
Sreda, 28. oktobra: Zaprtlo.
Četrtek, 29. oktobra ob 20. uri: »Živi mrtveci«, Red C.
Znižane cene.

Zminee: 611. 412 (67.43%). JRZ 412 (18).

Železniki: 593. 360 (60.7%). JRZ 360 (18).

Okraj Šmarje pri Jelšah

Kozje: 413. 292 (70.6%). JRZ-kompr. 174 (16).

opozicija 118 (2).

Pilštajn: 723. 487 (67.35%). JRZ 274 (15), opozicija I. 213 (3), opozicija II. 5 (0).

Planina pri Sevnici: 913. 485 (53%). JRZ 419 (23), opozicija 66 (1).

Sv. Peter pod Sv. gorami: 712. 505 (71.12%).

JRZ 307 (16), opozicija 198 (2).

Gospodarstvo

Ureditev kliringa s ČSR

Iz Prage poročajo, da so bila pogajanja med češkoslovaško in našo Narodno banko, ki so bila od 20. do 24. oktobra v Belgradu, ugodno zaključena. Češkoslovaški tiskovni urad je o tem izdal tole obvestilo: »V vseh vprašanjih, ki so tvorila predmet razprav, je bil dosežen sporazum in so bili zadovoljeni obojestranski interesi in prizadevanja za nadalje nemoten razvoj gospodarskih odnošajev. Vse prejšnje vesti tako češkoslovaškega kot jugoslovanskega tiska so se izkazale, da so brez podlage. Pogajanja so bila v duhu prizadevanj doseči sporazum in so bila vodena pristrano. Uspehi pogajanj so pokazali prijateljske odnose in sodelovanje obeh emisijskih bank.«

Naša pšenica v Češkoslovaški. Iz Prage poročajo, da sta konec preteklega tedna odpotovala v Belgrad domov zastopnika Prizada, rav. Marković in Schreiber. Uredila sta s češkoslovaško žitno družbo difference iz lanske kupčije, pa tudi iz letošnje. Češkoslovaška je nadalje izjavila svojo pripravljenost, da nakupi še 7.500 vagonov pšenice (2.500 vagonov je že kupila, od teh je sama porabila 1.000 vagonov, 1.500 vagonov pa je prodala naprej). Z enkrat prizad ni prodal več, tudi ni znano, kdaj bodo te količine dobavljene, ker kaže v naši državi dobro za izvoz pšenice.

Poleg tega so se zastopniki Prizada v Pragi pogajali tudi za nakup koruze. Računa se, da bo sta dobili Romunija in naša država kontingent po 5000 vagonov vsaka za uvoz koruze v ČSR.

Vpis 6% oblig. posojila Poziv trgovini in industriji

Zadnji »Trgovski list« od 24. t. m. prinaša apel Zdrženja trgovcev v Ljubljani svojim članom, naj vpišejo novo 6% obligacijsko posojilo mestne občine ljubljanske, ker gre za važno sanacijsko akcijo in bodo to akcijo-koristno občutili tudi ljubljanski trgovci. Ni nobenega razloga, da se ne bi tej subskripciji odtegnili kakršnikoli razpoložljiv kapital.

Prav tako pozivlja Zveza industrijcev za drvsko banovino v svoji zadnji okrožnici z dne 24. oktobra svoje člane, da se čim bolj številno in z značilnimi vsotami udeležijo podpisovanja 6% obligacijskega posojila mestne občine ljubljanske.

Nakladalni rok na železnicah

Ko smo poročali, je glavno železniško ravnanje v Belgradu z veljavnostjo od 11. t. m. znizalo nakladalni in razkladalni rok za odprte vagonne na vseh železniških postajah normalnotirnih prog, izvzemši pristaniške postaje od 24. na 6 delovnih ur. To skrajšanje je bilo uvedeno potem, ko je železniška uprava izčrpala vse možnosti za dostitve zahtevam interesentov. Po njenih podatkih se je število za nakladanje zahtevanih vagonov povečalo od 1. do 12. oktobra za 5.000 vag. ter čaka na prevoz še okoli 18.000 vag. sladkorne pese, od katerih se prevozi dnevno okoli 1.000 vagonov.

Ker za skrajšanje roka na področju ljubljanske železniškega ravnanstva ni stvarnega razloga, se je tozadejno obrnila Zveza industrijcev v Ljubljani na pristojna mesta, kjer izvedela, da računa glavno železniško ravnanje, da bi moglo vpostaviti redni razkladalni in nakladalni rok najkasneje v začetku meseca novembra, torej čez nekaj dni.

Tujski promet z Nemčijo

V nedeljski številki smo prinesli izjavo ministrskega predsednika g. dr. Milana Stojadinovića o naših trgovinskih odnošajih z Nemčijo na podlagi novega sporazuma, ki je bil nedavno sklenjen v Dresdenu. V bodoče se bo izvoz in uvoz iz Nemčije razvijal na bazi 1:1.

Kakor poročajo iz Belgrada, je Nemčija odobrila za svoje turiste kredit 6 milij. mark in sicer 50.000 mark mesečno. Če se ta znesek v teku 1 meseca ne izkoristi, se more prenesti na drugi mesec.

Nadalje je v novem sporazumu določeno, da se pšenica in koruza smeja izjemoma izvažati v Nemčijo v kliringu; znano je namreč, da smo v avgustu prepovedali izvažati pšenico in koruzo za plačilo v kliringu, ampak samo za devize, torej naše rumeno zlato za zlato. Pač pa je poskrbljeno v novem sporazumu, da bodo naši izvozniki imeli stalen tečaj marke. Tako je odstranjena nevarnost, da bi izvoz pretrpel izgubo zaradi event. padca marke.

Je že res — oblečeni ste,

toda za isti denar boste z našim blagom boljše oblečeni!

Cene našega blaga za obleke so od 120— do 180— dinarjev po metru

VLADA TEOKAROVIĆ & KOMP.
PARACIN

Tkanine za vsak žep in vsak okus

Tovarniške prodajalne: LUBLJANA, Gradišče 4 in v vsakem večjem mestu Jugoslavije

Kulturni obzornik

Slovenske narodoslovne študije

F. Marolt: Tri obredja iz Bele Krajine. Str. 95.

Pri Glasbeni Matici v Ljubljani se je obnovil folkloristični inštitut — narodopisni zavod —, ki ima zbranega že iz pred vojnege časa ogromno število melodij slovenskih narodnih pesmi ter drugega melodij slovenskih narodnih pesmi ter drugega melodij slovenskih narodnih pesmi. Vsa ta snov pa je dozdaj ostala neizrabljena. Prvi, ki je začel na tem polju sistematično odkrivati zaklade slovenske glasbene folklore ter sploh študirati našo glasbeno preteklost pri koreninah, najprej slovensko narodno pesem, je bil Akademski pevski zbor pod vodstvom Fr. Marolta. Velik uspeh njegovih naskopov ter ploden vpliv na moderno slovensko glasbeno tvorbo smo že večkrat poudarili na tem mestu. Vsaki taki prireditvi pa je bilo za podlago podrobno znanstveno delo. Ko je dirigent Fr. Marolt postal vodja matičnega narodno-pisnega zavoda, se je vrgel na delo v temeljih ter je že lani izdal tri obredja iz Ziljske doline, katerim je sledila tudi javna prireditev ziljskih glasbenih in koreografskih obredov ter starih vaških iger, ki jih je skušal razložiti po postanku, po glasbeni plati ter po mitološki. Letos, za časa vselesnija, je Matica priredila podobno javno prireditev belokranjskih narodnih navad, zelenega lujia, mosta, turna itd. ter je ob tej priliki pokazala le prastare običaje, v kolikor mogoče verni poznavarji in očistični prvotni obliki, za kar je žela veliko odobravanje od strani občinstva, ki se je tako naučilo ceniti in ljubiti svojo

preteklost. Skoda, da že za to priliko ni izšla tudi priročna znanstvena pravpava, ki vse te običaje tudi razloži v vseh njihovih sestavinah.

Najprej poda Marolt ves material, ki je bil dozdaj napisan v domači in tuji literaturi o »Zelenem lujiju« ter ga kritično ocenjuje, obenem pa dodaja tudi svoje lastne tekstne in notne zapise. Nato razbere vse prvine, ki sestavljajo ta narodni običaj, ter ga primerjalno postavi v kritično razmerje do podobnih svetovnih, zlasti pa slovanskih navad. Končno ga skuša razložiti z mitološke strani, kar ga je prejel že glasbeno označil. Tako je s kritičnim razborom, z odstranitvijo vseh poznejših prvov, skušal odkriti prvotni smisel Zelenega lujija, ki mu je v osnovi še poganski nordijsko-slovanski pristi mitični lik Jarila-Jegorija, deloma pa že poznejši balkansko-helenski vzor Sabosa-Dioniza. Od trinajstega stoletja dalje je ta poganski običaj dobival krščansko lice. Druga razprava je posvečena metliške-mu kolu, ki ga Marolt prav tako najprej tekstovno razčisti, potem lokalno utemelji ter glasbeno razčleni, pri čemer pride do zanimivih glasbenih karakteristik. Pri tem omenjam, da mi je glasba metliškega kola še čudo znana iz Črne gore, kar bi poudarilo njeno orientalsko-balkansko sorodnost. Ob primerjavi z drugimi slovanskimi koli, pa Marolt ni dobil ničesar sorodnega metliškega kolu, ki ga zato smatra za nekaj edinstvenega v vsej Evropi. Na isti način razloži Marolt še nekaj drugih belokranjskih obrednih iger, tako: most, rešetca, robčeci, kurji boj, turn ter — podrobneje zopet — črnomeljsko kolo-most, ki je močno okrnjena varianta metliškega.

Tem Maroltovim razpravam je dodana studija Borisa Orla o mitološkem pomenu »mosta«,

„Odol“ čisti tudi med zobmi

in prodre s svojo kati uničujočo in anti-septično močjo tudi v najbolj skrite koticke in gube ustne dupline. **Odol** ohrani zaradi tega zdrave zobe in usta in ni samo najboljšo sredstvo zoper infekcije vseh vrst, marveč prepreči tudi vrenja in gnitja v ustih ter odpravi neprijeten vonj iz ust. **Odol** osveži in poživl.

ODOL

Ohranite z Odolom zdrave zube brez gube, vrta in ust.

(L83) je označilo še bolj izpopolnjenega **Odola**, čigar antiseptični učinki so izredno zvišani. Bakteriološki in klinični poskusi so znanstveno dokazali, da **Odol** uničuje bakterije.

din. Za ultimo se bodo naložbe na žiru zopet nekoliko zmanjšale, vendar je računati, da bodo tudi še po tem odtoku znašale okoli 800 milij. din. Končno so med pasivi narasla tudi razna pasiva za 20,5 milij. din. Skupno kritje kakor tudi samo zlato kritje se je znatno izboljšalo.

Državna podpora za zgradbene kleti. Belgrajska »Politika« poroča, da je kmetijsko ministstvo začelo akcijo za zgraditev čimveč modernih vinskih kleti. Za zgradbo kleti je odobren kredit 5 milijonov dinarjev, ki bi se delil v naslednjih letih posameznim zadrugam kot državna podpora za zgradbo kleti. V projektu so zgradbe kleti s kapaciteto vskladiščenja 50 vagonov vina. Iz kredita 55 milij. din bi se lahko drugo leto zgradilo 10 modernih kleti. Če bi se vsako leto dalo toliko, potem bi lahko zgradili dovolj kleti, kamor bi spravljali vino za izvoz.

Topilniška proizvodnja v septembru. V mesecu septembru je znašala naša topilniška proizvodnja (v oklepajih podatki za avgust 1936): železo 3.857 (4583), baker 2.685 (3.648), svinčec 310 (314), cink 415 (428), antimon 9 (61) ton, zlato 52,49 (46,53) kg in srebro 9 (7,83) kg.

Nova delniška družba. Na podlagi odobritve banke uprave moravske banovine je dovoljena ustanovitev delniške družbe z imenom »Zupa«, industrija kemičnih proizvodov v Kruševcu. Glavna družba znaša 5,0 mil. Din ter je razdeljena v 5000 delnic po 1000 Din imenske vrednosti. Znesek 2,5 mil. se plača v gotovini, 2,5 mil. pa v aporitu. Pri vpisu se plača 2% ustanovitvenih stroškov. Vpis bo 27. okt., predhodni občni zbor delničarjev pa 29. oktobra v Kruševcu.

Novo italijansko posojilo za Albanijo. Frankfurter Zeitung poroča z Dunaja, da je po poluradni poročilu albanska vlada sklenila z Banco di Napoli posojilo v znesku 8.725.000 zlatih frankov. To posojilo bo šlo za tehnično izgradbo pristanišča v Draču. Za to pristanišče je bilo doslej porabljenih od italijanske družbe SVEA lea 1925 9,5 milij. zlatih frankov. S posojilom v znesku 8.725.000 frankov nameravajo zgraditi predvsem manjkajoča skladišča, silose, sodobne nakladalne in razkladalne naprave in hladilnice.

Borza

Dne 26. oktobra 1936.

Denar

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi narasel na 8,70—8,80, na zagrebški in belgrajski borzi na 8,65—8,75.

Angleški funt v Ljubljani sploh ni beležil, v Zagrebu je beležil 240,70—242,30, v Belgradu 239,37—240,97.

Grški boni so beležili v Zagrebu 31,2050 do 31,9650, v Belgradu 30,95—31,65.

Italijanske lire so v zasebnem kliringu nudili v Zagrebu po 3,05, v Belgradu 3,10.

Nemški čeki so se v Ljubljani učvrstili 14,45 do 14,65, v Zagrebu na 14,4050—14,6050, za ultimo oktobra 14,35—14,55, za sredo novembra 13,9150—14,1150, za konec novembra 13,8250 do 14,0250. V Belgradu so beležili 14,30—14,50.

Ljubljana. — Tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2337,65—2352,25
Berlin 100 mark	1740,53—1754,41
Bruselj 100 belg.	729,95—735,02
Curich 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	211,66—213,72
Newyork 100 dolarjev	4304,76—4341,07

narodne igre, ki je znana vsem Slovencem, pa tudi vsem Slovanom, Nemcem in Francozom. Orel najprej poda pregled teh evropskih »mostov« ter jim skuša razložiti notranji pomen, ki izhaja od starih mostnih žrtevniških obredov, oz. imajo zvezo z mitičnim mostom v podzemlju umrlih. Posebej pa se peča z belokranjskim mostom, o katerem more samo ugotoviti, da je primer žalnega pogrebnege običaja.

Tej svojevrstni narodopisni knjigi je dodana karla Bele Krajine, več fotografiskih posnetkov ter navedena znanstvena literatura, ki daje razpravi znanstveni značaj in res trajno vrednost. S tako marljivostjo, vestnostjo, kritičnostjo in uspehom se nihče ni razlagal naših narodopisnih starin.

Joža Glonar: »Slovenski pravopis«. — Dr. Joža Glonar je zaključil svoj obširni »Slovar slovenskega jezika« (400 Din, str. XVI + 496), ki ga je izdal Umetniška propaganda ter mu napisal uvod, ki je izšel tudi v posebnem podatku (Ljubljana 1936, str. 46). V njem podaja dr. Glonar neke vrste kritiko Ramovševoga in Breznikovega »Slovenskega pravopisa«, ki je izšel pod avtoritativno zaslobo Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani. V ostrih besedah napada način sestavljanja Sl. pravopisa, napake in nejasnosti, naglase itd. zlasti pa sestavljalca dr. Breznika ter dr. Kolariča, ki da sta sprejela odgovornost za SP v izjavih v »Slovenec«. Zato drugim nekako prizanaša. O SP smo slišali več pomislekov, tudi že več pamfletov, ki vsi nastajajo proti nedostodnosti ter neenotnosti pogledov, ter bi v tem oziru Glonarjeva kritika pomenila samo nov donesek k pomanjklivosti SP, ne da

Pariz 100 frankov 201,56—203,—
Praga 100 kron 153,44—154,54
Trst 100 lir 227,70—230,78

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.484.142 Din.
Zürich, 26. oktobra. Belgrad 10, Pariz 20,235, London 21,27, Newyork 435,125, Bruselj 73,275, Milan 22,95, Amsterdam 234,50, Berlin 174,75, Dunaj 75, Stockholm 109,675, Oslo 106,90, Kopenhagen 94,95, Praga 15,40, Varšava 81,90, Budimpešta 85,75, Atene 3,90, Carigrad 3,45, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,385, Buenos-Aires 1,21.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% invest. pos. 81,75—82,75, agrarji 48—49, vojna škoda 367,50—370, begluške obveznice 67,75—68,75, 8% Bler. posojilo 84—85, 7% Bler. posojilo 75,25—67,25, 7% posojilo Drž. hip. banke 87—88,50, Trboveljska 180—190.

Zagreb: Drž. p. 7% inv. p. 83 den., agrarji 48 den., vojna škoda promptna 369—370 (370), begl. obv. 68—69, 8% Bler. pos. 7, 7% Bler. pos. 76 do 76,25—76. Delnice: Priv. agrarna banka 190—195, Trboveljska 185—190 (185), Dubrovačka 201 den., Osj. sladk. tov. 135—160.

Belgrad: Državni papirji: 7% invest. posojilo 85 den., agrarji 48,25—49, vojna škoda promptna 370—371 (370), 12. 369—370,50, begl. obveznice 68 do 68,50 (68,45); 66,75—67,10, 8% Bler. pos. 84,50 do 85,25 (85,25, 85), 7% Bler. pos. 75,50—75,75 (75,75, 75,50). Delnice: Nar. banka 6970—7000, Priv. agrarna banke 191—193 (193, 191).

Zitni trg

Novi Sad, 26. oktobra. Pšenica: bč. ladja Tisa in Begej 161—163, slav. in srem. 154—156, srem. ladja Sava in bč. ladja Kanal 159—161, bč. ban. srem. ladja Donava 160—162, bč. ban. 153—156. Rž: bč. 125—127,50, 105—110. Moka: bč. ban. Og. Ogg 240—250, 220—230, 200—210, 180—190, 142,50—152,50, srem., slav. Og. Ogg 235—245, 215—255, 195—205, 175—185, 142,50—152,50, 105—110. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence mirna. Promet srednji.

Mariborski drobiž

Maribor, 25. oktobra.

Praznik Kristusa Kralja so proslavili v Mariboru zelo slovesno. V stolnici je bila ob 10 pontifikalna sveta maša, ki jo je opravil namesto obolelega knezoškofa dr. Tomažiča stolni prost g. dr. Maksimilijan Vrabec. O pomenu današnjega praznika je imel globoko zajeto pridigo g. stolni dekan dr. Franc Cukala. Sv. maše so se udeležili odposlanci katoliških društev z zastavami, odlični predstavniki mariborskega javnega življenja z županom dr. Juvanom na čelu in ogromna ljudska množica, ki je prostrano cerkev napolnila do zadnjega kotička. Enako veličastne so bile slavnostne službe božje tudi v ostalih mariborskih svetih. Popoldne sta se vršili dve lepi slovesnosti v čast Kristusu Kralju in sicer pri č. školskih sestrah v telovadnici samostanske šole in v Mladinskem domu v Cvetlični ulici. Obe se je udeležilo zelo veliko ljudi.

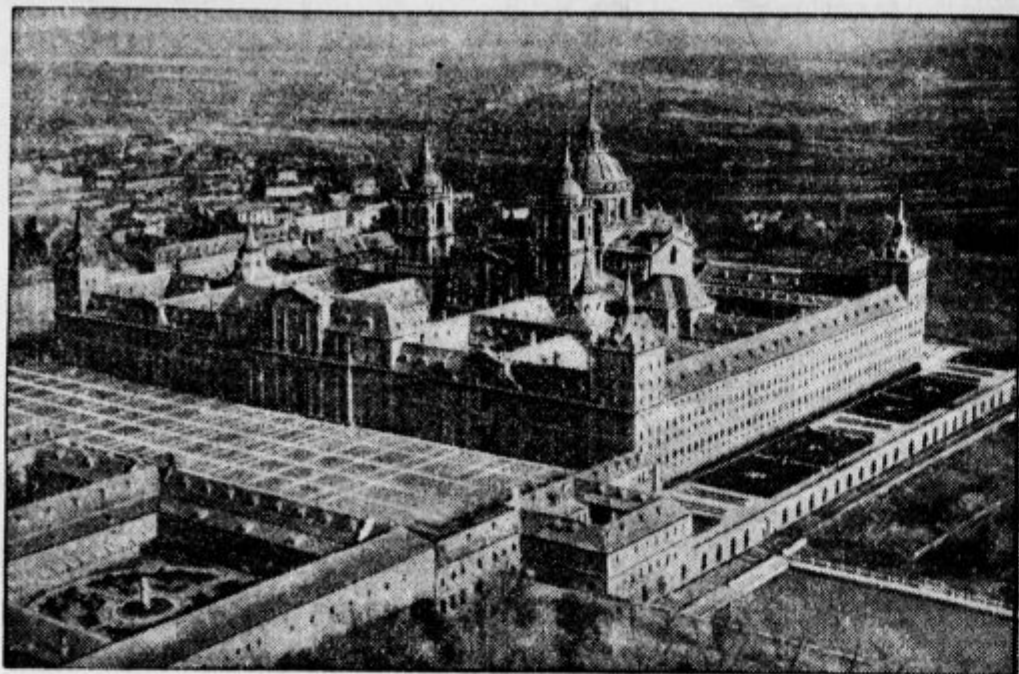
Stiri koleša ukradena. Za mariborske kolešarje je bil včerajšnji dan v resnici »črna«. Viničarju Alojzu Buždonu iz Pekla je bilo ukradeno kolo v Vrtni ulici, zasebnemu uradniku Francu Bombeku je izginilo 1300 Din vredno kolo iz veže Zadržne gospodarske banke, Ivanu Grelarju, kamnoseku iz Pobrežja, je ukradel nekdo kolo iz veže Delavske zbornice, delavcu Antonu Vivotu iz Ruš pa je izmaknil dolgoprstež kolo izpred pisarne odvetnika dr. Stajnika na Aleksandrovi cesti.

bi skušala podčrtati nega dobre strani, ki jih nedvomno tudi ima. Mnogim Glonarjevim očitkom ni kaj oporekali, vendar smo mnenja, da kljub vsem pomanjklivostim pomeni SP vendarle pomemben korak k ustaljenju slovenskega pravopisa, ki smo ga tako potrebni Z. Glonarjevim slovarjem pa smo se tej stalnosti zopet odmaknili. Prepričani smo, da bo izšel takoj slovar sam kakor uvod še posebej odgovor na prizadele straneh, ter zato danes o brošuri samo poročamo. Pripominjamo pa, da je brošura pisana v oštrnem polemičnem tonu, ironizirajočem svoje nasprotnike ter je z vsjo jedrnatostjo tudi posvečena »Pravopisni komisiji Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani«.

Poljaki o bibliografski razpravi dr. Melite Pivec. — Zadnji Pregled poljsko-jugoslovaniški (31. 10) poroča pod naslovom »Iz slovenske bibliografije« na kratko o razvoju bibliografskih težav v Jugoslaviji, omenja med Slovenci: Copo, Simoniča (= Simonič) ter ravnatelja dr. Schlesingerja (= Slesingerja), »Slovenski tisk« itd. ter se ustavi ob zadnji bibliografski razpravi dr. Melite Pivec, omenjajoč, da ga doktorica pripravlja celotno slovensko bibliografijo (?) povojne dobe, kar vsekakor zamenjava s statistiko, ki jo je nedavno prinesel »Cas«. Članek se končuje z besedami: »Začnimo, da da slovenska knjižna produkcija predstavlja četrtno vse jugoslovanske knjižne tvorbe, dasi Slovenci predstavljajo le enajsti del vseh prevajalcev v Jugoslaviji«.

Ob tej priliki omenjamo — dasi nekam kasno, da je ravnatelj naše licealne knjižnice, naš največji in najmarljivejši bibliograf g. dr. J. Slesinger prejšnji leden doživel svojo 60-letnico, ter mu k temu življenjskemu jubileju najskrenejše čestitamo!

Anarhija v Madridu

Escorial bo skoraj padel. V 16. stoletju ga je dal sezidati Filip II. Stavba je arhitektonsko čudo, ki so jo gradili skoraj vsi tedanji španski in italijanski umetniki. Zbirka slik v Escorialu je po vsem svetu znana in njegov panteon je od Karla V. dalje grobnica kraljevske rodbine. Če se bo vojna vihrala tudi te stavbe dotaknila, bo nastala škoda, ki je ne bo moči več nadomestiti.

Vse ceste v Madrid so zaprte. Množice beguncev, ki imajo vso svojo last na majhnih vozičkih in na oslih, se valijo v špansko glavno mesto. Tiste kraje, ki so jih v prejšnjem tednu zasedle bele čete, so vse izpraznili. Ta val množice pa se še zmeraj veča radi bega rdečih milicnikov. Ko so v nedeljo jutraj zavzele bele čete Illesco, se je izkazalo, kako je oslaba brambna sila Madrida in kako je splahnelo navdušenje. Illesca je bila južna postojanka pred Madridom, a Naval Carnero, ki je v sredo prav tako nepričakovano naglo padel, je bila postojanka na zahodu Madrida. Moč belih čet in njih bistroumna strategija, se more zdaj neomejeno razširiti. Poročajo, da je znala maroška konjenica izredno gibčno napadati s strani, cesar pri Illesci ni bil nihče pričakoval in je bila rdeča milica tako iznenadena, da je v silni zmedbi pobegnila. Njene izgube so bile silno velike radi obstrejanja topov belih čet in radi številnih letalskih napadov. Kar na kilometre daleč je bila vsa pokrajina polna orožja, streliva, živih in podobnega. Isto se je zgodilo pri Naval Carneru.

Ves svet strmi v Madrid in se z grozo izprašuje, kaj se bo zgodilo s tem mestom. Le z grozo more človek pomisliti, kako se bo še stopnjeval teror rdečih, zlasti se zdaj, ko je toliko milicnikov pribežalo v milijonsko mesto. Listi so že poročali, da so v Madridu zaprli več kot tisoč žensk. Tudi o tem so že pisali listi, da je prepovedano zaklepati hišna vrata radi raznih »komisij«, ki hočejo imeti noč in dan pristop v hiše. Zdjaj pa so zaukazali obratno, kar je povsem razumljivo, saj ni nihče varen spritoh teh »komisij«. Vsakdo se vsako noč trese za svoje življenje. Živil nedostaja bolj in bolj, prav tako vode in že ni niti za živilske izkaznice dobiti najpotrebnejšega.

In to mesto, kjer vihti anarhija svoj kruti bič, se pripravljajo na obrambo. Toda Madrid je odprto mesto. Trdnjavo obdaja iz prejšnjih časov ima le še zgodovinski pomen, utrdbeni pas leži kakih 30 km daleč krog mesta in Naval Carnera in Illesca sta bili poglavitni oporišči. Ko sta padli ti dve točki, pomeni obramba mesta isto ko razdejavanje mesta. Ljudstvo je razdvojeno, koleba med tem, ali naj mesto branijo do poslednjega vzdih ali naj ga pustijo? Poročila belih čet pravijo, da so se v Madridu zbrale številne ljudske množice k demonstracijam pred vojnim ministrom in so zahtevale, naj se mesto vda brez boja. A Caballera, ki je za odpor do skrajnosti, so vsi izžvižgali.

Rdeči teroristi seveda, preplavljajo ceste in zlasti komunistično ženstvo poziva vse moške na boj in obsipa vse tiste, ki niso na fronti, s psovskami; izdajice in strahopetci. Prav te rdeče ženske zahtevajo, naj se zapro vse kavarne in naj strogo kaznujejo vse Madridčane, ki se skrivajo in nočejo na bojišče. Po vseh vogalih cest in po vseh trgih trobijo zvočniki slehernemu v ušesa, da je rešitev samo na fronti, samo v boju za Madrid. — A še drugi glasovi se oglašajo: nepokorščino in dezertacijo kaznujejo s smrtjo. Disciplino in podrejenost predstojnikom zahtevajo. Nedavno so listi še drugače razglašali. V marksističnih časopisih je bilo zapisano: »ljudska armada« ne sme biti prav nič podobna »ostudnemu militarizmu«, zakaj, »vsi smo bratovščina borcev, kjer ne priznamo nobenega poveljnika in kjer ne sme nihče nikomur ukazovati.« — S takimi zločinskimi publicami naj bi ljudstvo ohranilo pri dobri volji, a zato mora zdaj vprav to ljudstvo nesti svojo kožo napredaj.

In kdo vodi vsa ta strašila? Ali »vlada«? A kaj si mislijo Madridčani s tem imenom? Kdo jim

je »vlada«? Dosti raznih, nasprotujočih se poročil je bilo že tozadevno po časopisju. Vemo le to, da je »predsednik vlade«, Azana, odpotoval v Barcelono in si je ondi po domače uredil. Toda te »domačnosti« mu ne sme nihče zavidati. Saj se dozdeva tako, da so Azano odgnali tja kot ujetnika in ga »katalonsko predsedstvo« prav ostro straži. Ze izjava katalonskega »predsednika« Companyja kaže v to smer, ko dvoumno pravi, da bo Azana obiskal vse »iberske narode« in da je Barcelono obiskal najprej. — V Kataloniji se vežejo avtonomisti z anarhisti in komunisti. Te tri, tako različne si smeri, korakajo zdaj po isti poti, da se bodo kasneje pobijale. Najmočnejši bo pač tisti, ki bo zmagal in Moskva upa, da bo zmagala ona. Saj Azane ne stražijo samo, ampak ga »čuvajo«, in sicer na željo Moskve. Navzlic temu, da se je Azana upiral, so ga prisilili, da je moral ostati in anarhistom so povedali, da naj se ne vmešava v to zadevo. Anarhistom se je ta kupčija zastudila in so odstopili. — Barcelono so naredili za oporišče Sovjetije, Madrid z anarhisti pa naj se brani, to se pravi, Madrid mora biti uničen in mnogo tisočev milicnikov bo

Zavist. »Le pogled našega novega tovariša! Ta je bil že po vsem svetlu!«

»Ali ima vaš sin pižamo?« vpraša sluga, ko mu mati izroči sina v bolnišnico.
»Bog ve, kaj ima!« odvrne mati. »To vem, da ga strašno želodec boli!«

prav tako gotovo izgubilo življenje na fronti kakor v Madridu.

Ko so čete belih zavzele še Illesco, je dejal general Franco, naj počakajo, češ, »v Madridu ni nobenega Alcazarja, da bi ga bilo treba rešiti.« Na severu Madrida stoji še Escorial. Zavzete tega hriba z zgradbo Filipa II. je spojeno z velikimi ovirami. Napadalcem bodo morali v ognju branilcev prekoračiti globoko doline reke Perre. Mogoče bodo čete generala Mole prikorakale iz Robleda od vzhoda, da presekajo zvezo z Madridom. S tem bi bile zaeno ogrožene postojanke v Samosierri, kjer ima madridska milica pri Lozorji in Buitraju svoje poslednje zaloge vode.

Madrid v stiski. »Ali še zmeraj študirajo obrambni načrt?« »Ose! Študirajo načrt kabine sovjetske ladje, s katero bodo pobegnili!«

Lalang

Na otoku Sumatra, ob obrežju reke Asahan in južno od mesta Tondjong Balai, je močvirnata ravnan, skoraj brez naselij. Namakajo jo reke: Rokan, Kampar, Indragiri, Džambi, Batang Hari in Moezi. Ta strašna divjina, ki je ne moremo primerjati niti z avstralskim Serubom, se imenuje Lalang.

Travnato morje, poraslo z »alang« — alang travo, ki zraste tudi tri metre visoko, se menjava z močvirji, kjer preže krokodili. Cvetočja poljana se pokaže popotnikovim očem; nič se ne gane, nič se ne sliši. Gorje pa neizkušnemu, ki bi hotel stopiti nanjo. Samo dva koraka in že bi se izmuznila goljufiva, cvetoča plast — zgolj blatne mlake — nesrečnež pa bi se pogreznil v strašen grob. To travnato morje je raj moskitov. Toliko jih je, da ne pomagajo tenčice, ne dim. Celo v mestu Palembang, ki šteje 60.000 duš ter leži na južnem koncu Lalanga ob raztoki Moeze, se komaj branijo teh nadležnih pijavk. Zato se ne čudimo, če polovica ondotnega prebivalstva stalno bolzha za malarijo.

Blagoslovljena pa je ta pokrajina za zverjad. Z divjimi sloni in nosorogi deli tiger svojo oblast. Orangutan, prebivalec pragozda, se je izogiblje sicer bi ponorel od strupenih pajkov.

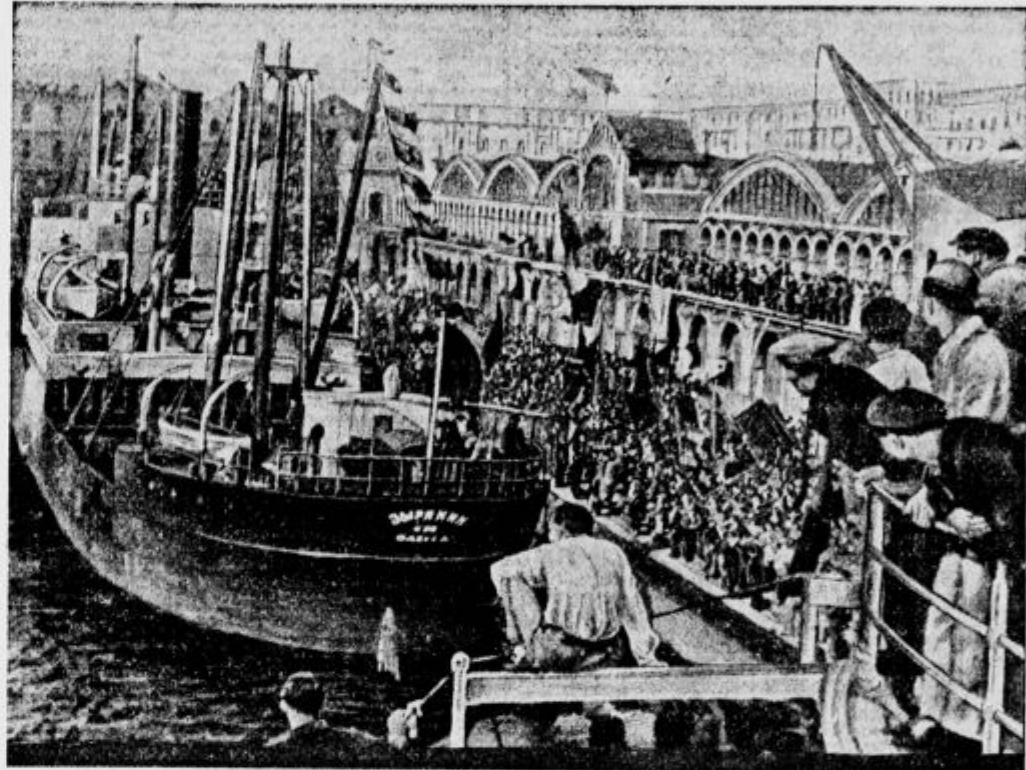
In vendar v tej divjini žive tudi ljudje. Več jih je, kot pa je ljubo sadilec tobaka ob Asahanu in nizozemskim oblastem v Tondjongu Balaju. V Lalang se zatekajo tisti, ki se po storjenih zločinih boje kazni. Tamkaj prebivajo malajski in kitajski pirati. V raztoki Moeze tiče skrite njihove ladje, vedno pripravljene za odrinek na morje. Oblasti

vedo to, toda kako prepovedati piratom rop? Nič drugače ni ob Asahanu. Ta reka je ostra meja med kulturo in divjino. Na severu neskončna tobačna polja, na jugu neskončno travnato morje — Lalang.

Malajski zavdajalci in ubijalci, puntajoči se kitajski kuliji in zarotniki, se razkrope v Lalang. Vsakdo, ki se boji ondotne policije in sodnije, se še pravočasno skrije v Lalang. Bržkone se raje potope v močvirjih, kot da bi jih obesili, ali pa obsodili na dosmrtno delo na ombilijskih poljih. Kar pa je Lalang sprejel, ne vrne več.

Kaj počenja druhal v tej skrivnostni pokrajini? Kolikor se jih med seboj ne pobije, se strnejo v ropajoče in ubijajoče tolpe. In ker Lalangu nimajo kaj ukrasti, napadajo naselbine in nasade ob Asahanu. Pravcata šiba so za ondotne naseljence. Na velikih rekah, zlasti na Kamparu in Indragiri, preži njihovo brodovje na trgovske čolne, ki iz nofranjšine vozijo proti obali. Ker bi vsakdo izmed njih čim bi ga ujeli, zaigral svoje življenje, in ker v Lalangu ne dobe hrane, so zavoljo lakote prisiljeni, da ropajo, in če jih zalote, prodajo svoje življenje kolikor mogoče drago.

Kaj je ukrenila nizozemska oblast proti temu vnebovpičnemu početju? Ničesar! Nizozemska oblast se neha ob Asahanu. Dolej je obračala oči na Sumatro in Batakland, da bi tamkaj ohranila mir in varovala dragocene nasade (tobačne). Kolonizatska oblast vsakomur prepove vohod v Lalang, zato tudi nikomur ne da dovoljenja, da bi šel tjakaj s kakršnokoli namero.

Ruska ladja v Barceloni. Ruska ladja »Cirjanin« je prispela iz Odeze in jo je ljudstvo navdušeno sprejelo. Brez dvoma je ladja pripeljala tovor, kakršnega rdeči v Španiji najbolj potrebujejo.

Donoso Cortés in smrt liberalizma

Veliki španski državni filozof in politik, Donoso Cortés, ki je živel 1809—53, je prerokoval Evropi usodo, ki se je resnično izpolnila. Tako je predvsem napovedal agonijo, oziroma smrt liberalnemu parlamentarizmu. V dobi, ko je liberalizem sedel na svojih lavih, in ko je v Evropi vse kar norelo v naprednjakstvu in je bil vsakdo, ki ni trobil v rog liberalizma, mračnjak in nazadnjak, je Donoso Cortés pisal uredniku lista »Revue des deux mondes«, da bo tisti parlamentarizem, ki razdvaja duhove, kaj kmalu umrl, naravne ali pa nasilne smrti. Naravno smrt opisuje Cortés tako natančno, ko da bi bil doživel leto 1933. Se bolj čudovito pa je, da je Cortés napovedal boljševiško revolucijo. Značaj namena in razvoja komunizma ne bi mogel nihče, ki živi v tej dobi, tako do pičice natančno opisati, kakor je to storil Cortés v pismu kardinalu Fornariju, 11. julija 1852. »Komunizem«, pravi v pismu, »se bo razširil v neznanem obsegu, ker bo zaradi zanikanja Boga, ki je vir in izvor vsakršne avtoritete, tudi vsa avtoriteta izginila. Kjer pa ni avtoritete, tudi ni svobode in tudi ni reda. Odtod ono prevzetno zaničevanje, ki bodo komunisti z njim zaničevali človeka in brezobzirno teptali človeško prostost.« Tu je mišljen krvavi teror boljševikov in njih razbrzdano uničevanje človeških življenj. — Odtod oni neznanski napor za pridobitev vesoljnega sveta z bodočo demagogijo, ki se bo razširila po vsem

svetu do najskaernejših meja zemlje. (Kdo se pri tem ne spomni po vsem svetu razširjene prekucške agitacije in komunističnih načrtov, da dosežejo svetovno nadoblast?) »Odtod oni načrti nekakšne blazne besnosti, da pomešajo vse družine, vse razrede, vsa ljudstva in vsa človeška plemena drugo z drugim, da jih vse skupaj zaženejo v revolucijski možnar in jih stolčejo, da bi iz te mrke, krvave zmede vstal nekoč bog enakosti nad vso neenakostjo, bog splošnosti nad vso zasebnostjo, bog neskončnosti, brez konca in brez začetka kot zmagovalce vsega, kar nastaja in izginja — bog demagoštva, bog brez dobrote, usmiljenja in ljubezni, bog brez onih »slabosti« katoliškega Boga! Kdo bi ga ne spoznal po teh potezah, njega, boga napuha: Luciferja, antikrista!«

Donoso Cortés je videl konec zahoda, vendar ne v obupu. »Toda«, pravi dalje, »takšno nesrečo more odvrniti samo eno sredstvo, edino... Odrinili jo bomo, če se bomo vsi, vsak po svojih močeh, prizadevali, da izzovemo zveličavni, verski preobrat.« — Cortés je menil, da je tak verski preobrat, rekli bi verska obnova Evrope mogoča. Razumeti moramo svariilo in poziv Cortésa, Cortés je vedel za usodno uro zahoda, ki jo zdaj doživljamo. Da bi tudi pravočasno nastopili pot rešitve, ki nam jo je pokazal!

(Schönere Zukunft, dr. Zeller.)

Pleskar

Kdo pa je pri vas najboljši stahanovec? Kdo? Seveda pleskar Repkin. Obiskali smo pleskarja Repkina. Našli smo ga na višku delavnosti. Dajte belilo! — je kričal Repkin. — Takoj mi dajte belilo!

Vsa delavnica je bila natrpna z izveski. Repkin je imel dokaj težek opravke. Popravljaj je izveske z napisi: »Državno okrevališče«, »Ljudska kuhinja« itd. na ta način, da je povsod dodajal besede: »Stahanovski«, »Stahanovska«.

Belilo sem! — je zavpil Repkin in se ozrl na nas. — Ali ste videli, koliko jih čaka? Dela imam čez glavo. Poprej sem napravil samo po en izvesek dnevno. A zdaj zakrпам brez pretiravanja po 18 izveskov na dan. Kako je to mogoče? Saj ne gre drugače! Predvsem me zdaj vsak naročnik naravnost priganja, ker vsi tako hitijo. Zato se moram zdaj bolj urno sukati. Pogledite, še belilo mi prinesejo. Saj drugače ne bi utegnil vsem postreči. Po pravici rečeno, še sanjalo se mi ni nikoli, da bom skrpal po 18 izveskov na dan.

Ali vam ni znano, — smo prostodušno vprašali, — koliko so se spremenila ta okrevališča in kuhinje odkar imajo nove izveske?

Bežite no, državljani, — je odvrnil Repkin. — Recimo, da ste nosili poleti eno kučmo, a zdaj pozimi si nabavili drugo. Mar pomeni to, da imate zdaj tudi novo glavo?

Na pragu so se gnetli novi naročniki s starimi izveski.

Nemara bom izdeloval tudi po 20 izveskov dnevno. Ali jih vidite: tema se mi dela pred očmi... Belilo!

(V. Toboljakov. Kratke povesti. Moskva, 1936.)

Pošljite naročnino!

Holandska prestolonaslednica je bivala s svojim ženom tudi v Berlinu. Pred hotelom ji je neka deklica podarila šopek in jo pozdravila.

Uspešno delo za naše izseljence

Občni zbor Družbe sv. Rafaela je pokazal ogromno delo družbe za izseljence

Ljubljana, 26. oktobra.

Naša prva organizacija za varstvo izseljen-
cev Družba sv. Rafaela je danes podala obracun
čez 9. poslovno leto svojega obstoja in delova-
nja. Kakor vsak občni zbor Rafaelove družbe, je
tudi današnji pokazal, kako vestno in požrtvoval-
no opravlja ta organizacija svoje plemenito delo
v prid slovenske krvi v tujini.

Občnega zbora Rafaelove družbe, ki je bil
danes popoldne ob 4 v družbinem lokalu v žup-
nišči pri Sv. Krištofu, se je udeležilo lepo šte-
vilo idealnih delavcev in borcev za slovensko
izseljenstvo. Skofjski ordinarij je zastopal na
zborovanju kanonik g. Volc, bansko upravo pa
izseljenski referent, ravnatelj g. Fink. Zborova-
nje je začel predsednik Rafaelove družbe župnik
p. Kazimir Zakrajšek, ki je toplo pozdravil
vse navzočne in podal besedo tajniku, katehetu
g. Premrovu.

Tajniško poročilo

Iz tajniškega poročila je razvidno vse ogrom-
no delo, ki ga je v preteklem poslovnem letu
opravljala Rafaelova družba. Posnemamo le naj-
važnejše: pisarna družbe je poslala 1119 dopi-
sov, prejela jih je pa 1118; na razna ministrstva
je bilo odposlanih 73 dopisov, prišlo jih je 62.
Članov, ki so v preteklem letu redno plačali
članarino, ima družba 124, 614 pa je takih, ki niso
plačali članarine. Vestnik Rafaelove družbe »Rafa-
el« izhaja enkrat mesečno na 8 straneh in se
tiska v 2000 izvodih. Od teh jih odhaja v inozem-
stvo okrog 1500 izvodov na 152 skupnih naslovov.
»Rafael« čita okrog 80.000 slovenskih izseljen-
cev. Prezanimivo je delo v uredništvu. Na kopice
dopisov prihaja vsak mesec iz najrazličnejših de-
lov sveta, iz Severne in južne Amerike, iz Kitaj-
ske, Avstralije itd. V teh dopisih, pisanih z okorno
žuljavo roko, se zrcali vsa tragika našega izse-
ljenstva. Dopisov, tehničnih in zanimivih po svoji
vsebini, pride toliko, da bi lahko napolnili z njimi
štiri »Rafaele«. Nuno prosijo izseljenci, da bi se
list povečal in da bi izhajal večkrat na mesec.
Zaradi tega predlaga tajnik, naj bi se »Rafael«
razširil na 16 strani in naj bi izhajal dvakrat
mesečno. S primerno javno podporo bi se to dalo
izvesti. — V nadaljnjem poročilu tajnik, da se pri-
pravlja prva izdaja slovenskega izseljenskega
koledarja, ki naj bi bil prvi adresar vseh sloven-
skih izseljencev po vseh delih sveta. Naloga tega
adresarja bo, da bo informiral našo javnost o
slovenskem izseljenstvu in poizvil slike med dom-
om in tujino. V to svrhu bi bilo tudi potrebno,
da bi Rafaelova družba izdala serijo skopičnih
slik, s katerimi bi zainteresirala naše ljudi za iz-
seljenstvo. Te slike naj bi vsebovale prizore iz
zasebnega in javnega življenja naših izseljencev,
kar bi bila krasna propaganda za idejo Rafa-
elove družbe. — Letos je prišlo v domovino na
obisk pet skupin izseljencev, med temi dve iz
Amerike, ena pa iz Francije pod vodstvom izse-
ljenskih duhovnikov; Svetla in Grimsa. Ta zadnja
skupina je pustila doma 200.000 Din denarja. —
Izčrpno je g. tajnik obdelal v svojem poročilu
zanimiv slovenskega izseljenskega inštituta, o
katerem je upal da bo v doglednem času šel
stal. O potrebi takega inštituta je odveč raz-
pravljati, saj je že leta in leta kričalo. Vsi drugi
narodi imajo take inštitute za svoje izseljence,
le Slovenci si ga še nismo mogli ustvariti. Ta
inštitut naj bi zasledoval in branil vse pravice
in interese izseljencev, zlasti jim pošiljal duhov-
nike, učitelje, knjige, brošure, časopise in pa ob-
enem domačo javnost opozorjal na vso fečo to
strašne rane na slovenskem narodnem telesu. —
Skratini čas je, da se zavzamemo za to, da bo
čim prej v naši Ljubljani stal in deloval izseljen-
ski inštitut, je zaključil g. tajnik svoje izčrpno
poročilo.

Blagajniško poročilo

je podal kanonik g. Volc, ki je poudaril, da po-
trebujejo izseljenci dvojnega, namreč varstva in
denarja. V preteklem poslovnem letu je imela Ra-
faelova družba silno velik denarni promet, in si-
cer 337.000 Din, od česar je bilo dohodkov 169 ti-
soč 382 Din, izdatkov pa 167.688 Din. Med do-
hodki zavzemajo najvišjo postavko podpore, nam-
reč 86.784 Din (od teh podpora banske uprave
50.000 Din, ministrstva za socialno politiko in na-
ravno zdravje 9000 Din in podpora izseljenske zve-
ze 17.000 Din ter darovni privatnikov). Med iz-
datki pa 45.760 za vestnik »Rafael«, 8000 Din po-
pore dijakom iz Francije in drugo. G. kanonik je
končal svoje poročilo z željo, naj bi se naši raz-
kropljeni bratje čimprej vrnili, naša zapuščena
dežela pa napolnila, kajti lažje in bolj veselo je
skrbeti za brate doma kakor za brate v tujini.

Poročilo preglednikov računov je podal g.
Gasparič, ki je ugotovil, da je vse poslovanje Ra-
faelove družbe v vzornem redu in zaradi tega
predlagal odboru razrešnico.

Predsedniško poročilo

je podal župnik p. Kazimir Zakrajšek, ki je najprej
predlagal zahvalne pozdrave vsem onim, ki so v
preteklem letu podpirali delovanje Rafaelove dru-
žbe, tako obema slovenskima ministroma dr. Ko-
rošču in dr. Kreku, ministru za socialno politiko,
banu dravske banovine dr. Marku Natlačenju in
drugim. G. predsednik je ugotovil, da je bilo pre-
teklo leto za Rafaelovo družbo najplodovitejše le-
to, kar je razvidno že iz tajniškega in blagajniške-
ga poročila. Delo se je gibalo v smislu resolucij
lanskega izseljenskega kongresa, ki je globoko po-
segel v izseljensko vprašanje. Krivice, ki so se
godile slovenskim katoliškim izseljencem od eks-
ponentov bivših režimov, so sedaj po zaslugi Ra-

faelove družbe skoro domala odpravljene in dru-
žba si bo prizadevala z vsemi silami, da se kaj ta-
kega ne bo več dogajalo. Družbina pisarna, ki se
je v preteklem letu preselila v župnišče pri Sv.
Krištofu, je poglabila posredovalno delo med iz-
seljenci in oblastmi. Toplo se je predsednik pose-
bej zahvalil banu dr. Natlačenju, ki z izrednim
razumevanjem in dobro voljo spremlja ter tudi
gmojno podpira delovanje družbe. S podporo ba-
novine se v Ljubljani izobražujejo dva dekleta in
dve deklici za katehistično delo med slovenskimi
izseljenci v Franciji. — Glede zunanjega dela po-
udarja predsednik, da je družba v raznih mini-
strstvih in pri oblasteh zopet dobila več zaupanja
in kredita. Danes že tudi oblasti razumevajo, da
je dober izseljenski duhovnik največ vreden od
vseh, ki jih oblasti pošiljajo k izseljencem v tuji-
no. Letos so šli v Argentino trije duhovniki: Hlad-
nik, Kastelic in Doktorič, Slibar pa v Nemčijo. —
V nadaljnjem je predsednik poudarjal, da je treba
delo za naše izseljenstvo postaviti na čim širšo
podlago, to je, zajeti in zainteresirati je treba za
izseljensko vprašanje široke množice naroda. Res-
nici na ljubo je treba priznati, da je zanimanje za
izseljensko vprašanje v naši javnosti še zelo moč-
no zanemarjeno. Zato pa je treba napeti vse sile,
da se zanimanje za izseljensko vprašanje v sloven-
skem ljudstvu izkoplje iz mrtve točke. Prvi na-
daljnji korak za to bo izseljenski inštitut.

Vsa poročila odborov so bila vzeta na znan-
je s toplim odobravanjem. V debati se je med
drugimi oglašil tudi g. prof. Elblin Boje, ki se je
zavzemal za to, da bi se čim več organizacij zdru-
žilo v skupno delo za interese našega izseljen-
stva. Organiziral naj bi se nekakšen narodni svet
za izseljensko skrbstvo.

VOLITVE

Sledile so volitve, pri katerih je bil z malen-
kostnimi spremembami izvoljen stari odbor, v
katerem so: p. Kazimir Zakrajšek, odvetnik dr.
Vladislav Pegan, katehet Josip Premrov, Jože
Rozman, kanonik Volc, Franc Miklavčič, Valentin
Tome, Julij Slapšak, dr. Doktor, Anton Marinček,
Josipina Klemenc, Ivan Skafar, Anton Kastelic,
župnik z Jesenic, Anton Mrkun, župnik iz Dobre-
polja, minister v p. Jože Gostinčar in Janko Zagar.
Pri slučajnostih je g. Skafar predlagal, naj
se z ozirom na posebno perečo izseljensko vpra-
šanje v Prekmurju ustanovi ondi poseben odsek
Rafaelove družbe.

Kmalu po 6 je predsednik p. Zakrajšek za-
ključil krasno uspešno zborovanje.

Naznanila

Liubliano

1. Ponovljen Lislovega oratorija KRISTUS bo
v ponedeljek, dne 2. novembra t. l. na Vernih doš dan
ob 20. uri v veliki Filharmonični dvorani. Delo, ki je
napisano na podlagi verskega besedila, je izredno pri-
mereno za izvedbo na dan Vseh vernih doš. Delo se
izvaja v istem obsegu kakor pri prvi izvedbi Glasbene
Matice in Ljubljanske Filharmonije pod vodstvom ravnatelja
Polida. Cene pa so globoko znižane. Sodež od
10-20 Din, vsa stojalca pa so rezervirana za dijake,
in sicer po 3 Din. Dijaki dobe stojalca v knjižarni na
podlagi svoje dijaške knjižice ali indeksa. Predprodaja
v knjižarni Glasbene Matice.
2. Kino Kodeljevo igra danes in jutri ob 20. po
znanim vstopnim »Donogo Tonka« z Anny Ondro.
3. Ženski odsek Salezijanske prosvete ima drevi
ob 8. redni sestanek.
4. Nočno službo imajo lekarni: mr. Sušnik, Mariljn
trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10 in mr. Bohi-
nee dedl., Rimska cesta 31.

Maribor

in Ljudska univerza v Mariboru. V petek, 20. okto-
bra bo zanimivo filmsko predavanje o noriških de-
ležah.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 27. oktobra: 11.00: Soliska ura: Zakaj živeti
pozimi spijo (g. prof. Raf. Bučar) — 12.00: Reprodukcijski
orkestralni koncert — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas,
spored, obvestila — 13.15: Reprodukcijski koncert na wur-
telskih orglah — 14.00: Vreme, borza — 15.00: Posli zvoči
(Radljski orkester) — 15.40: Zibelka Ismaila: Arabiska pu-
ščava (g. urednik Fr. Terseglin) — 16.00: Čas, vreme,
poročila, spored, obvestila — 16.30: Nac. ura: Projekti
prve veterinarske ambulante v Jugoslaviji (prof. Kester)
— 17.00: 10 minut zabave: Foxi-mukiti novosti —
20.00: Orgelski koncert (msgr. Stanko Premrl) — 20.45:
Blizet: Zbor iz op. Carmen (plošče) — 21.00: Ura skladb
komponista Fr. W. Rusta, igra Radljski orkester — 22.00:
Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Slovenske narodne
pesni (Teret Stritar ob spremljavi klavirja). — Na-
tanjenejši spored v tedniku »Radio Ljubljana«.

Drugi programi

Torek, 27. oktobra: Belgrad I.: 20.00 Smetanova
opera »Prodana nevesta« — Belgrad II.: 20.00 Kulturni
pomen Dubrovnika — Zagreb: 20.00 Operni prenos —
Dunaj: 20.00 Svecarske narodne — 22.30 Orgle — 23.10
Plesna glasba — Trst-Milan: 20.45 Operetni prenos —
22.00 Orkestralni koncert — 23.15 Plesna glasba —
Rim-Bari: 20.00 Igra, nato vilna — 23.15 Plesna glasba —
Praga: 20.00 Igra — 22.30 Plošče — Brno: 19.10 Vo-
janska godba — 20.00 Koralni koncert — 21.00 Radljski
orkester — 22.15 Plošče — Pariz: 20.00 Sodobna
glasba — 20.30 Opera — Berlin-Vratislava-Lpsko: 20.10
Korale — Hamburg: 20.25 Wolfova opera »Corregi-
dor« — Köln: 20.10 Plesni večer — Frankfurt: 20.10
Zabavni koncert — Strassbourg: 21.30 Wagnerjev kon-
cert.

Ali ste že poravnali naročnino?

Nenadoma je umrla naša stara mama, sestra in tašča, gospa

Amalija Klander

vdova notarja in trafikantinja

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 28. oktobra 1936 ob pol petih popoldne iz
mrtvašnice pri Sv. Krištofu, na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. oktobra 1936.

Žalujoči ostali

Sport

I. kongres zimskošportnih delavcev kraljevine Jugoslavije.

Zena v smuškem športu

Skupni referat št. 7.

Niti klubi, niti podzvezo in še manj zveza
so se v zadnjih časih zahajali za ženo v smu-
škem športu. Kateri vzroki so dovedli do tega, ne
vem. Mogoče bojazen, da bi nas doletela ista usoda,
kot pri ženski lahki atletiki in hazeni. Vzrok
take usode moramo iskati predvsem v športnem
vodstvu in v športni vzgoji! Mi moramo to stanje
spoznati in ne slepo gledati v bodočnost ženskega
smučarskega športa!

Eni valijo neuspeh ženskega smučarskega raz-
voja na drugega, to se pravi moški na ženske in
obratno. Ali pri tem ne sme ostati! Zdržimo obo-
spola pod našim vplivom, vzgajamo in vodimo jih
in gotovo bomo to dosegli, kar se je doseglo v
onih državah, v katerih se je povzdignil šport —
kot šport mase — tako tehnično kakor tudi mor-
alno na visoko stopnjo!

Vsi, ki ste nam odgovorili na to vprašanje,
ste se temeljito poglabili vanj. Tako vemo sedaj,
da imamo kader ljudi, ki se bodo znali boriti z
nami za pravico žene v športu, za dobrobit na-
ših hčera: da bodo postala ta dekleta zdrave ma-
tere na telesu in duhu: za dobrobit prihajajočih
generacij in s tem naroda in države.

Organizacija klubskih ženskih odsekov in
ženskih mladinskih odsekov mora biti samostojna.
Najbolje bi bilo združiti ta dva odseka v enega
samega. Vodstvo tega odseka mora biti v rokah
samih žena. Seveda mora biti delo takega odseka
v skladu z moškimi odsekom, to je vodstva obeh
odsekov morata sodelovati vedno tesno in na bazi
enakopravnosti. Tehnično in poslovno delovanje
bi bilo za ženski odsek isto, kakor za moški, sa-
mo prilagojeno zmnožnosti in potrebam žene (na
primer, opozorjati s zdravniškimi predavanji žen-
sko mladino na vse one momente, ki kvarno vpli-
vajo na telesni razvoj žene in ogrožajo eventual-
no materinstvo. Navajati žene, da usmerijo šport-
no udejstvovanje v specialni ženski pravec, a ne
da se skušajo na škodo svojega zdravlja prilago-
diti moškemu športu. — Prepovedati je udejstvova-
nje v težjih smučskih nastopih vsem dekletom za
časa menstruacije.

Nimamo smučskih učiteljic! To je jako slabo,
kajti samo žena, ki je prava smučska učiteljica,
ve najbolje, kaj zmoro žene! Naša naloga je, da si
vzgojimo kader ženskih smučskih učiteljic za
ženski naraščaj.

Po konstituciji in vzdržljivosti žene — je pri-
kladno za njo turno smučanje. Domena ji je alps-
ko smučanje, kjer beleži iz leta v leto vedno
boljše rezultate. Pri nas je to smučanje zelo malo
razvito. Predolgo smo se zanimali samo za »kla-
sično« smučanje, ali interes pri ženah za to »pa-
nogoe« je skoro popolnoma izginil. Da bi se dose-
gel pri ženah večji interes za smučanje sploh,

Motodirka na Grad

v nedeljo so se vršile motociklistične dirke na
ljubljanski grad, ki jih je priredil JSK Hermes.
Prireditvi je prisostvovalo ogromno število gle-
dalcev in tudi g. ban dr. M. Natlačen, ki je bil
pokrovitelj, je prisostvoval tem zanimivim dirkam.

Doseženi so bili ti-le rezultati:

175 cm turni: 1. Vidmar Stane (Hermes) na
Herkulesu 1:40, 2. Kavčič (Hermes) Sachs 1:44,2,
3. Koritnik (Hermes) Diamant 1:45,8.
250 cm turni: 1. Stariha (Hermes) 1:12,2,
2. Vidmar (Hermes) 1:12,4, 3. Pavčič (Hermes)
1:15,2.
250 cm športni: Breznik (Autoklub) DKW
0:45,1 (najboljši čas dneva), 2. Hrfbernik Karel
(Hermes) 1:07,1, 3. Omota (Hermes) NSU 1:12.
350 cm turni: 1. Kavčič (Hermes) 1:09,4,
2. Korošec (Hermes) 1:14,4.
350 cm športni: 1. Šiška (MK Ilirija) AJS
0:56,8.
500 cm turni: 1. Grašič (Ilirija) 1:08,8,
2. Hribernik Friderik (Hermes) 1:09,4.
500 cm športni: 1. Polak Franc (Hermes)
BSA 0:56,1, 2. Sušnik (Hermes) Rudge 0:57,4,
3. Poljšak (Hermes) Ariel 0:58,4.
750 cm turni: Schweitzer (Hermes) Ardie
1:07,6.
1000 cm športni: Luckman (Ilirija) Indian
0:56, 2. Zajc (Hermes) Indian 1:00,4.

Celjski šport

Celje, 25. okt.

Pri Skalni kleti se je vršila danes popoldne
prvenstvena prvorazredna tekma med SK Rapi-
dom iz Maribora in SK Atletiki, v kateri je Ra-
pid premočno zmagal s 6:0 (8:0). Rapid je bil
skoraj ves čas v premoci ter je predvajal dobro
tehnično in kombinatorno igrjo. Njegov napad je
igral izvrstno ter izbral vsako napako nasprotni-
kove obrambe in tako zabil nič manj kot 6 go-
lov. Atletiki se običajno ne morejo vzdrževati v le-
tošnje prvenstvo tekmovalne. Igrajo redoma v
vseh tekмах slabo, posamezniki se sicer trudijo
kot celota pa niso nevaren nasprotnik. Častni gol
bi sicer danes zaslužili, toda tudi tega niso mogli
zabiti valed neodoljivosti svojega napda. Proti
koncu tekme so se zabeli nekateri igralci na igri-
šču nešportno obnašati ter je moral sodnik izklju-
čiti dva igralca SK Atletikov in enega od SK Ra-
pida. Sodil je objektivno g. Lukežič. Občinstva
je bilo okrog 300.

Turistično-sportni odbor. Drevi ob 20.30 nujna so-
ja pri Slamiču. Vsi odborniki sigurno.

morda bi se resno organizirali pravilni in korist-
ni tečaj.

Vsak klub bi imel nalogo s pomočjo klub-
skega smučarskega učitelja ali učiteljice uvesti te-
čaje po enostavnem sistemu smučarske tehnike
in to delo razširiti čez povprečno smučanje na
tekmovalno alpsko smučanje. Prepovedati pa je
treba tako za tek kakor tudi za alpsko kombi-
nacijsko vsako tekmovalno na daljših progah! Do-
voljene bi pa mogle biti tekme v smuku in sla-
lomu, kakor tudi v teku (na kratkih progah!) le
popolnoma zdravim ženam in seveda nikoli med
menstruacijo in nosečnostjo (pri smučanju se ved-
no dogajajo padci nazaj in s tem pretresi spod-
njega trebuha).

Ženskemu naraščaju moramo nuditi pravih
pobornikov, vodij in vzgojiteljic. Ti morajo paziti
pov posebno na osnovno smučanje in morajo z
vplivom z vzgledom, z vzgojo in s prikazovanjem
lepote znanja smučarske tehnike vzbuditi in ne-
govati ljubezen ženskega naraščaja do smučanja.

V nasprotnem primeru lahko izgube v krat-
kem času vsako voljo za smučanje. Organizirati
je treba nedeljske izlete ženskega naraščaja, pred-
vsem obrtnega. (Srednješolska mladina odpade za
klube.) Ti nedeljski izleti bi morali biti pod stro-
kovnimi vodstvi in nadzorstvi starešin in smuč-
skih učiteljic. Napor je vedno prilagoditi ženski
znaljšivosti!

Naša dolžnost je paziti na pravilnost izobra-
zbe, kontrolirati razvoj z vso strogostjo in natanč-
nostjo ter pravočasno omeniti vsa potrebna navo-
dila, ki bi koristila pravilnemu razvoju. Vzbu-
diti moramo v ženskem naraščaju čut do priro-
dnih krasot, poudarjati lepote narave, zainteresi-
rati ga za vsak naravni pojav, opozorjati ga za
estiko v naravi. Krepimo in jačimo mi telo. —
Vzgojimo prirodne in odkrite značaje, gojimo ob
vsaki priliki tovariško prijateljstvo: samozataje-
vanje ter ljubezen do bližnjega.

Ali — povedati moram, predno zaključujem,
kaj nam piše ena izmed žena — o današnji »ideo-
logiji« mnogih smučarjev: »Današnji smučarji! —
Vse planinske kočje so nabito polne. Pozno v noč
pijejo, kadijo, kvartajo! — Obzirnosti, uslužnosti
sploh ni! Sliši se zasmeh, zabavlje! Nediscipli-
nirani, podivjani, surovi so današnji smučarji. —
Organizirani se ločijo le po morebitni verifika-
ciji! Ali ni žalostno, če napravijo smučarji take
vtise na ženo — ki je prava športnica! —

Sport ima namen dvigniti zdravstveno in eti-
čno stanje celokupnega naroda! V našem prime-
ru celokupnega žensstva. Ne forsirajte poedinke!
Športni uspehi poedinih žen ne morejo biti nik-
dar merilo za zdravstveno višino ženskega dela
naroda.

Zato usmerimo naše delovanje v dobrobit ce-
lote, našega naroda, naše države!

Jugoslovanska plavalna zveza v Zagrebu sklenila
na osnovi § 22 pravil JPZ-a v zvezi s sklepom so-
upravnega odbora zveze, ki se je vršila 19. t. m., redni
občni zbor Jugoslovanske plavalne zveze na dan 13.

13. decembra 1936

z naslednjim dnevnim redom: Pozdrav predsednika,
volitve verifikacijskega odbora ter verifikacija polno-
močij, volitev dveh zapisnikov ter dveh overova-
teljev zapisnika, poročilo tajnika, blagajnika, tehnič-
nega referenta, nadzornega odbora, absolutorij starega
in nadzornega odbora, predlogi za spremembo pravil,
državno prvenstvo in ostale prireditve, proslava 15-let-
nice obstoja zveze ter slučajnosti.

Občni zbor bo v Zagrebu, lokal se določi pozneje.
Priporočila se, da se bo v slučaju, ako bi ob napoveda-
nem času ne bilo prisotnih zadostno število članov,
občni zbor preloži za eno uro in se isti vrši potem ne
glede na število navzočih članov. Pravico imata sode-
lovati po dva člana kluba, dočim ima glasovalno pra-
vico samo eden, ki mora biti imenski naznačen na po-
blastini.

Polovična vožnja je zaprosena. Predloge je treba
poslati zvezi najkasneje do 30. novembra t. l., tako da
se lahko z njimi seznanijo tudi drugi klubi. — Pod-
zveze se pozivajo, da imajo svoje občne zbre točno,
kakor določajo pravila. — Zvezni upravi naj vsaka
podzveza predloži kratak pregled svojega dela. — Po-
slovnice podzvez se naprošajo, da obračunane take o
drž. prireditvah čimprej predložijo zboru plavalnih
sodnikov, Zagreb, Jurčičeva ul. 21.

Posebno priporočljivo!

Hofmanova „Razlaga sv. rožnega venca“

s priporočilom škoia Barage

Mehko vezana Din 10'—

v platno vezana Din 15'—

Sv. Terezija, Deteta Jezusa, čudodelka naših dni

Mehko vezana Din 15'—

v platno vezana Din 20'—

H. NIČMAN, Ljubljana

Kopitarjeva ulica 2

ZAHVALA

Vsem, ki so se spomnili v boleznin in ob smrti naše soproge in mamice, gospe

VALERIE FANTINI

in vsem, ki so jo spremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti ter ji poklonili
prekrasne vence, najtoplejša zahvala. Zahvaljujemo se tudi č. duhovščini za zadnja
tolažila in vsem gg. zdravnikom, ki so ji lajšali trpljenje. Posebna zahvala č. sestram
za pomoč v težki bolezni. Najlepša zahvala društvu Trgovskih potnikov in zastopnikov
za častno spremstvo na zadnji poti. Prav prisrčna hvala pa njenim ljublim pevcem
pevskega društva »Bežigrade«, ki so jo v tolikem številu spremili in ji zapeli v slovo.

Rodbina Edvard Fantini.

Tinček in Tonček v Atlantidi

192.

Perotnice so — pripete.

»Torej res nista angela?« je vprašal Tonček in je bil na vso moč razočaran.

»Ne, prav zares nista,« je odgovoril prvi deček s perotnicami.

»Vsaj zaenkrat še ne.«

»Kje pa sta potem dobila peroti?« je bil radoveden Tinček.

»Peroti nama je naredila mama,« je odgovoril deček.

»Ni mogoče!« se je čudil Tinček.

»Zakaj ne?« se je zasmejal deček. »Saj se lahko prepričaš sam, če hočeš. Posodim ti perotnice za nekaj časa.«

»O, prosim!« se je razveselil Tinček.

Deček je v hipu zlezel iz letalske priprave in jo ponudil Tinčku.

»Pa bom znal leteti?« je z dvomom vprašal Tinček.

»Mislim, da boš. Obleci se in poskusi!«

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonsko 3 mm visoka polna vrstica po Din 250. Za pisarne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Praktikanta
za lesno stroko, za nakup, prevzemanje in oddajanje lesa, po možnosti s trgovsko šolo in znanjem nemščine, sprejem. Prednost imajo oni, ki so v tej stroki znani in imajo kaveljo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod značko »Vesten« št. 15743. (r)

Sedlar, in tapetn. pomoč.
sprejem takoj. — Ivan Hartl, Prevalje. (b)

Občina Gornja Radgona
razpisuje mesto

elektromonterja
Mesto je pogodbeno. Poleg potrebne strokovne kvalifikacije se zahteva tudi, da je prošlee dovršil delovodsko šolo. — Prošnje, kolkovane in opremljene s potrebnimi spričevili, je vložiti do 15. novembra 1936 pri podpisani občini.

Občina Gornja Radgona, 23. oktobra 1936. — Predsednik: Santl Fran. (b)

Stanovanja

ISCEJO:
Stanovanje
obstoječe iz dveh sob, z vrtom, isčemo za takoj v Brezicah ali v neposredni bližini. Cenj. ponudbe na »Privredno in zdravstveno zadruho« v Mariboru, Tattenbachova ulica 2-I.

ODDAJO:
Sončno stanovanje
treh sob s pritlikinami, v bližini kavarnе »Evropa«, oddam s 1. januarjem ali 1. februarjem 1937. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sončno« št. 15954. (č)

Pouk

Dobre instrukcije
daje abiturijent klasične gimnazije v vseh predmetih, razen francoščine. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 15946. (u)

Staro železo

stare kovine: baker, cink, medenino itd. kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

Strojne tovarne in livarne d.d., Ljubljana

Službe iščejo

Radi pomanjkanja znanja
iščem mesto v boljši gostilni, najraje na deželi v okolici Ljubljane. Sprejem tudi mesto servirke v boljši ali javni kuhinji. Poštena, stara 23 let, vajena gostilniških, kakor tudi gospodinjskih del. — Naslov poslati pošto ležeče Podlogar, Lesce. (a)

Primerno zaposlitev

v katerikoli mestu, ev. tudi na deželi, sprejem. Zmožen kavelje. Grem tudi v pisarno. Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod »Absolvent šestih razredov gimnazije«, št. 15943.

1000 Din dobi oni,

kateri mi preskrbi stalno službo v skladišču ali tovarni. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Zdrav in pošten« št. 15940. (a)

SOBE

Sobico
oddam uradnici. Poseben vhod, parket in elektrika. Sv. Petra cesta 11-I. (a)

Prodamo

Hubertuse
nepremičljive 250 Din. in vsa oblačila po neverjetno nizkih cenah si nabavite pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (l)

Telefon 2059

PREMOG
KARBOPAKETE
DRVA, KOKS nudi

Pogačnik
Bohoričeva ulica št. 5.

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam nudi veliki izbor najugodnej in najceneje trdka Kar. Prelog, Ljubljana. Zidovska ulica in Stari trg (l)

Suho lovorjevo listje

kakor tudi zeleno in vejice — imam na zalogi. — Vladimir Četovič, Risan, Zetska banovina. (l)

Denar

Bančne, kreditne in denarne posle
kupoprodajo vrednostnih papirjev izposlujem najkulantneje takoj v gotovini.

AL. PLANINSEK.
Ljubljana — Beethovnova ul. 14/I. — Telefon 35-10

Kupimo

Suhe gobe
fižol cipro, Koks, zelenček — nudite takoj trdki A. Nachbar, Radeče. (k)

Vsakovrstno

ziato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, ruvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Anton Videnšek
pek. mojster v Ljubljani-Mostah
Predovičeva 10
Draga pokojnika spremimo v torek, dne 27. t. m. ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, 26. oktobra 1936.
Združenje pekov v Ljubljani.

Videnšek Anton
pekovski mojster
ki je bil ustanovni član in odbornik D.J.O. v Mostah. Pogreb se bo vršil izpred hiše žalosti v torek 27. okt. ob pol štirih popoldne
Moste pri Ljubljani, dne 26. oktobra 1936.

Josip Ropan
pekovski mojster in posestnik v Šoštanju
včeraj ob pol 8 zvečer, po kratki in mučni bolezni, v 52. letu starosti, za vedno zapustil.
Pogreb bo v torek, dne 27. oktobra ob 4 popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Šoštanju.
Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo ob 8 zjutraj v farni cerkvi v Šoštanju.
Priporočamo blagega pokojnika v prijazen spomin.
Šoštanj, Graz, Dobrna, dne 27. oktobra 1936.
Alejzija Ropan, soproga; Karel Ropan, brat in ostalo sorodstvo.

Alja Rahmanova:

90

Tovarna novega človeka

Roman.

»Saj ti vendar ne pristoji, če se šminkaš; takšna si kakor klovn,« ji je razlagal. »Šminkajo naj se le tiste, ki jim pristaja!«

Ana Ivanovna ga je debelo pogledala, solze so ji tekale po licih. Profesor je skomizgnil z rameni ne da bi se dotaknil jedi, odšel v svoj kabinet.

Opazil je seveda, kako se je uboga Ana Ivanovna trudila, da bi mu ugajala in tudi njegova pamet mu je jasno in razločno pravila, da bi ne mogel najti bolj pazljive, bolj ljubeznive žene in otrokom boljše matere, kot je bila ona. Toda Ninel, mlada, zala — in tudi o tem si je bil na jasnem — pokvarjena Ninel mu je bila vsak dan pred očmi. Ljubimkala je z njim, z njegovimi kolegi in z dijaki; celo sluga ni bil varen pred njo. Misel na Ninel mu ni dala spati, ne delati; zaradi nje ni prišel nikamor naprej s knjigo, ki jo je pisal, in njegova predavanja so postala tako »vodena«, da njegovi slušatelji niso mogli prikriti dolgočasnja. Nekega dne je mislil, da tega ne more več prenašati in z jutranjo pošto je sprejela Ana Ivanovna uradno sporočilo, da je ločena.

Dolgo je brala list in ni mogla razumeti, kaj se je zgodilo. Končno ga je zložila in stopila v kabinet, kjer je profesor ravno sedel pri svojem delu.

»Tolja, kaj pa bo sedaj?« je vprašala in položila list na mizo.

»Anja, verjemi,« je rekel, ne da bi ji pogledal v obraz, »verjemi, da nisem mogel drugače!«

»Seveda, potem se ne da nič napraviti!« je odgovorila s tako mirnim glasom, da se je sama čudila.

»Oh, Anja,« je nadaljeval profesor, »ti jemlješ vse preveč hudo! Pogledj vendar okrog, kdo še živi s svojo staro ženo? Vidiš, pri nas na univerzi so se skoraj vsi profesorji že davno ločili in se poročili s svojimi asistentkami!«

Ana Ivanovna ga je pogledala, ne da bi kaj rekla. Čez nekaj sekund mučnega molka je pristavil:

»In potem, najina značaja se ne skladata.«

»In otroci?« je vprašala s hripavim glasom.

»Otroci? No, da! Torej otroci! Profesor Karpov na primer je dal otroke, kakor veš, v djetdom!«

»In sin profesorja Karpova je prišel v kolonijo mladih zločincev!« je rekla Ana Ivanovna, posmehljivo posnemajoč padec njegovega glasu. »Ker so se pač starši po svoji volji ločili in poročili in se takrat niso mogli zanimati za to, da se njihov otrok potepa po cesti in krade.«

»Anja, plačeval ti bom alimente in otroke lahko obdržiš pri sebi!«

»Tolja, vseučiliški profesor si, jaz pa sem neizobražena. Kakšno izobrazbo naj torej dam tvojim otrokom? In kakšni otroci so sploh to, brez očeta?«

»Anja, ti vse mnogo bolj zamotavaš, kot pa v resnici je. Če človek posluša tvoja vprašanja, bi se ga mogel lotiti kar strah pred življenjem. Stvari moraš gledati bolj preprosto!«

»Ali morda tako, kot tvoja Ninel? Dobro torej, srečen bodi z njo in hvala ti za vse, kar si storil zame!« Profesor ji je obotavljaje se segel v roko, ki mu jo je nudila, ter dejal:

»Oh, Anja, tako dramo delaš iz vsega!«

Ana Ivanovna je hotela že oditi, toda obrnila se je zopet in rekla:

»Oh, da, še eno praktično vprašanje. Kako bo s stanovanjem? Saj vendar veš, da je dandanes skoraj popolnoma nemogoče dobiti stanovanje!«

»Mislim sem, da se boš izselila, Anja, saj veš, miru potrebujem za svoje delo.«

»To se torej pravi, da me hočeš vreči iz stanovanja? Kam naj grem?«

»Ninel misli, da bo najbolje, če greš k svojim sorodnikom. Saj imaš sorodnike na vasi?«

»Da, imam sorodnike na vasi. Toda kaj bo tam iz tvojih otrok? Tam ni niti prave šole in Vasja mora vendar že pričeti s šolo! Ne, ne, moj ljubi, to sta si slabo skuhala. Ne grem iz svoje sobe! Ostani ti s svojo Ninel v kabinetu, jaz pa bom stanovala z otroki v jedilnici. Poiskala si bom kakšen zaslužek, kajti kar se tvojih alimentov tiče, moj dragi, storim pač bolje, če ne računam preveč z njimi!«

Ana Ivanovna je zelo prezirljivo pogledala profesorja in zapustila kabinet. Dolgo je sedela na zofi, brez besed, brez solza. Šele ko je zagledala malega Borjo, ki se je plazil pred njo po tleh in ki je bil izredno podoben profesorju, je pričela jokati.

»Le kaj je sedaj treščilo v moške,« je vzdihovala, »vsi so znoreli!«

Tako je minila gotovo več kot ena ura. Ana Ivanovna je bila trudna od joka. Obrisala si je oči, vzela v roke kos papirja in svinčnik ter pričela računati. Tudi, če bi ji profesor izplačeval alimente točno in vestno, bi bili ti vendar tako majhni, da niti zdaleka ne bi zadostovali za prehrano njej in njenim otrokom. Ali naj si išče dela? Kakšnega? Kaj pa zna? Nekoč je bila bolniška strežnica. A če bi zopet dobila službo, bi morali biti otroci sami doma. Da bi zanje koga najela, zato bo seveda primanjkovalo denarja. Ali naj da otroke v djetdom? Prvič sploh ne bi bilo lahko dobiti zanje mesta, in drugič, kaj bi tam napravili iz njih? Stradali bi in prezebali in končno bi bili vendarle sami, prepuščeni samim sebi. Kajti koliko otrok pride tam na eno vzgojiteljico! Seveda, nazadnje vendarle ne bo preostalo nič drugega, si je mislila, in še srečna moram biti, če se mi posreči spraviti jih tjakaj.